

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

5493 *Reial decret llei 20/2020, de 29 de maig, pel qual s'estableix l'ingrés mínim vital.*

I

Espanya es troba entre els països de la Unió Europea amb una distribució de la renda entre les llars més desigual. Encara que la recessió econòmica recent va deteriorar especialment els ingressos de les llars amb menys recursos, l'alta desigualtat a Espanya precedeix els anys de recessió, i la recuperació experimentada des del 2013 no l'ha corregit substancialment. El 2018, l'últim any per al qual l'Eurostat ofereix dades comparades, el coeficient de Gini a Espanya és gairebé tres punts superior a la mitjana de la Unió Europea, i els ingressos del vint per cent de les llars de renda més baixa representen només una sisena part dels ingressos del vint per cent amb renda més alta, mentre que a la Unió Europea aquesta proporció és només d'una cinquena part.

Aquests alts nivells de desigualtat a Espanya s'accentuen entre les rendes més baixes de la distribució d'ingressos, la qual cosa fa que les taxes de pobresa extrema siguin particularment altes, fins i tot per al grau de desigualtat agregada del país. D'acord amb la definició de l'INE i de l'Eurostat (persones que viuen en llars on la renda disponible per unitat de consum és inferior al 60 per cent de la mitjana de la renda nacional), a Espanya 9,9 milions de persones (21 per cent) en 4 milions de llars estan en risc de pobresa. Aquesta alta taxa de pobresa té una dimensió generacional important, també persistent en el temps. Segons les últimes dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'Institut Nacional d'Estadística, més del 26 per cent dels nens de menys de 16 anys viuen en llars amb ingressos inferiors al llindar de la pobresa, una situació que s'agreuja encara més a les llars monoparentals, particularment vulnerables, a més, a la volatilitat d'ingressos.

Encara que les causes d'aquestes altes taxes de desigualtat i pobresa són múltiples, un factor comú és l'efecte redistributiu feble del conjunt de la intervenció de l'Estat a Espanya en comparació amb la majoria dels països del nostre entorn. La debilitat esmentada deriva en part del menor desenvolupament i finançament de partides amb un clar impacte redistributiu (en especial l'absència d'una política estatal de garantia última d'ingressos, com existeix a la major part dels països europeus), i en part també pel disseny concret que han pres les polítiques públiques.

Davant aquesta realitat, han estat les comunitats i ciutats amb Estatut d'autonomia les que han anat configurant diferents models de polítiques de rendes mínimes. Aquests sistemes han exercit un paper molt rellevant per a l'atenció de les persones en situació de vulnerabilitat, tant en els moments de crisi econòmica com en les etapes de creixement. Tanmateix, es tracta de models molt diferents entre si, amb variacions molt substancials en el disseny, i especialment en els graus de cobertura i el nivell de protecció. El resultat ha estat una heterogeneïtat significativa en l'accés a les prestacions socials de les persones en situació de necessitat, moltes de les quals continuen sense ser suficientment cobertes pel nostre Estat del benestar.

Aquestes debilitats del sistema de garantia d'ingressos espanyol s'han posat de manifest de manera recurrent en informes i recomanacions procedents de les institucions europees. Així, en la recomanació del Consell relativa al Programa nacional de reformes de 2018 d'Espanya, s'hi afirma que «l'impacte de les transferències socials en la reducció de la pobresa és per sota de la mitjana europea i està baixant. Els programes de garantia de rendes estan marcats per grans disparitats en les condicions d'accés i entre regions, i per la fragmentació dels programes destinats a diferents grups d'individus a la recerca d'ocupació i gestionats per diferents administracions» (punt 12). En la Recomanació de 2019, s'hi afirma que «la proporció de persones en risc de pobresa i exclusió social, així

com la desigualtat d'ingressos segueix sent per damunt de la mitjana de la Unió [...]. La pobresa infantil, encara que s'està reduint, segueix sent molt alta. La capacitat de les transferències socials diferents de les pensions per reduir la pobresa segueix sent de les més baixes de la Unió, especialment entre els nens. La despesa social en llars amb nens com a proporció del PIB és una de les més baixes de la UE i està mal focalitzada [...]. Mentrestant, els sistemes d'ingressos mínims regionals presenten grans disparitats en les condicions d'accés, cobertura i suficiència [...]. Com a resultat, molts dels que estan en situació de necessitat no reben suport» (punt 14).

També en el marc comunitari, el Pilar europeu de drets socials, adoptat en la Cimera Social sobre Ocupació Justa i Creixement feta a Göteborg al novembre de 2017, vol donar als ciutadans europeus uns drets socials nous i més efectius. Aquest Pilar europeu de drets socials estableix vint principis fonamentals, un dels quals (principi 14) està dedicat a la renda mínima, i assenyala que: «Qualsevol persona que no tingui recursos suficients té dret a unes prestacions de renda mínima adequades que garanteixin una vida digna al llarg de totes les etapes de la vida, així com l'accés a béns i serveis de capacitació. Per a les persones que poden treballar, les prestacions de renda mínima s'han de combinar amb incentius a la (re)integració al mercat laboral».

Juntament amb aquestes recomanacions procedents de l'àmbit comunitari, múltiples estudis i reflexions han contribuït en els últims anys al debat nacional sobre les mancances del model espanyol de garantia d'ingressos. A fi d'analitzar el sistema de garantia d'ingressos al nostre país, així com les seves necessitats de reforma, l'any 2016, en el marc del Programa per a l'ocupació i la innovació social de la Unió Europea (eix «Progrés»), el Govern d'Espanya, a través de l'aleshores Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, va elaborar l'informe denominat «El sistema de garantia d'ingressos a Espanya: tendències, resultats i necessitats de reforma». Entre altres elements, aquest informe assenyalava que el mapa de rendes mínimes a Espanya es caracteritza per la diversitat territorial, a causa que el seu desplegament normatiu i finançament depenen de cadascuna de les comunitats autònomes. La naturalesa diversa de la norma, les denominacions, la flexibilitat dels requisits d'accés o la intensitat protectora depenen, en bona part, del model d'inclusió del territori en termes de reconeixement de dret, desplegament de plans d'inclusió, compromís institucional o participació de diferents nivells administratius, departaments i gestors de programes.

Al febrer de 2017, el Parlament espanyol va prendre en consideració una iniciativa legislativa popular, a proposta dels sindicats Unió General de Treballadors i Comissions Obreres, amb l'objectiu d'establir una prestació d'ingressos mínims. Es tracta de la primera proposta rellevant en aquest àmbit, que, sens dubte, va significar un impuls fort per al desenvolupament de l'ingrés mínim vital.

El 2 de març de 2018, el Consell de Ministres va aprovar encarregar a l'Autoritat Independent de Responsabilitat fiscal (AIReF) la realització d'una anàlisi sobre prestacions d'ingressos mínims, que es va materialitzar en un estudi titulat «Els programes de rendes mínimes a Espanya».

Entre altres elements, l'estudi elaborat per l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal assenyalava que, a diferència del que passa en la majoria dels països europeus, Espanya no disposa d'una prestació que cobreixi el risc general de pobresa. Així mateix, posava en relleu que el sistema d'ingressos mínims a Espanya està fraccionat i presenta disparitats territorials. Amb un caràcter general, les quanties són baixes i hi falta cobertura.

L'estudi advertia que els programes de rendes mínimes poden generar desincentius a la incorporació al mercat laboral, especialment quan una de les condicions d'elegibilitat és ser desocupat i que un dels reptes més complexos a què s'enfronten aquests programes és el creixement en tots els països del percentatge de treballadors que reben remuneracions inferiors al llindar de pobresa.

D'altra banda, amb la finalitat de prevenir i lluitar contra la pobresa i l'exclusió social a Espanya, mitjançant l'Acord del Consell de Ministres de 22 de març de 2019 es va aprovar l'Estratègia nacional de prevenció i lluita contra la pobresa i l'exclusió social 2019-2023. Entre altres elements, l'Estratègia identifica la reducció de la desigualtat de rendes entre els desafiaments principals de les societats europees i a Espanya en particular.

II

La necessitat de la posada en marxa de l'ingrés mínim vital com a política destinada a corregir aquests problemes s'ha vist accelerada per la crisi sanitària de la COVID-19 i l'estat d'alarma declarat pel Reial decret 463/2020, de 14 de març.

Davant la gravetat de la crisi i l'evolució ràpida dels contagis, el Congrés dels Diputats, previ Acord del Consell de Ministres, ha aprovat la pròrroga de l'estat d'alarma en cinc ocasions, a través dels reials decrets 476/2020, de 27 de març, 487/2020, de 10 d'abril, 492/2020, de 24 d'abril, 514/2020, de 8 de maig, i 537/2020, de 22 de maig.

Les mesures sanitàries de contenció han comportat la restricció de la mobilitat i la paralització de nombrosos sectors de l'economia espanyola, amb l'efecte negatiu consegüent per a la renda de les llars, els autònoms i les empreses.

En aquest context, el Govern d'Espanya ha anat adoptant una sèrie de mesures urgents orientades tant a frenar l'avanç de la pandèmia com a mitigar els efectes econòmics i socials profunds que la crisi sanitària està generant al nostre país.

Més enllà de l'impacte directe sobre l'activitat econòmica, la pandèmia ha desembocat en una crisi social profunda, que afecta especialment les persones en situació de vulnerabilitat.

Les situacions de crisi projecten els seus efectes més perjudicials sobre la població més vulnerable i insegura, que no gaudeix d'una estabilitat permanent en els seus ingressos, i que, a més, està insuficientment atesa per la major part de les polítiques socials, vinculades a l'existència de relacions estables d'ocupació.

Per tant, en vista del que s'exposa anteriorment, la situació de pobresa i desigualtat existent a Espanya i l'increment de la vulnerabilitat econòmica i social ocasionat per la COVID-19 exigeixen la posada en marxa amb un caràcter urgent d'un mecanisme de garantia d'ingressos d'àmbit nacional. Aquest mecanisme, articulat a partir del manament que l'article 41 de la Constitució espanyola atorga al règim públic de la Seguretat Social per garantir l'assistència i les prestacions suficients davant situacions de necessitat, assegura un nivell de rendes determinat a totes les llars en situació de vulnerabilitat independentment del lloc de residència. Aquesta disposició respon a aquesta finalitat, i aprova l'ingrés mínim vital com a prestació econòmica de la Seguretat Social en la modalitat no contributiva.

III

Aquesta prestació neix amb l'objectiu principal de garantir, a través de la satisfacció d'unes condicions materials mínimes, la participació plena de tota la ciutadania en la vida social i econòmica, i trenca el vincle entre l'absència estructural de recursos i la falta d'accés a oportunitats en els àmbits laboral, educatiu, o social dels individus. La prestació no és, per tant, un fi en si mateixa, sinó una eina per facilitar la transició dels individus des de l'exclusió social que els imposa l'absència de recursos cap a una situació en què es puguin desenvolupar amb plenitud en la societat. Encara que la situació de privació econòmica que pateixen les persones a les quals va dirigida aquesta mesura estigui en l'origen de la seva situació de vulnerabilitat, la forma concreta que ha de prendre la seva inclusió social varia en funció de les característiques de cada individu: per a alguns, és l'accés a oportunitats educatives; per a d'altres, la incorporació al mercat de treball o la solució d'una condició sanitària determinada. Aquest objectiu d'inclusió condiona de manera central el disseny de la prestació, que incorpora les millors pràctiques internacionals i introdueix un sistema d'incentius que vol evitar la generació del que els experts en política social han anomenat «trampes de pobresa», això és, que la mera existència d'una prestació inhibeixi l'objectiu d'inclusió social i econòmica dels receptors. Per aplicar aquest sistema d'incentius, és fonamental la cooperació amb les comunitats autònomes i entitats locals en el desplegament d'uns itineraris d'inclusió flexibles i adaptats a cada situació per als beneficiaris de l'ingrés mínim vital, atès que, en l'exercici de les seves competències, poden accedir de manera més directa a les realitats concretes dels receptors a través dels serveis socials, una peça clau en l'articulació del sistema. El sector privat també és copartípic del disseny d'aquests itineraris d'inclusió, i s'hi estableix un Segell d'Inclusió Social que acrediti totes les empreses que ofereixin oportunitats d'ocupació i formació als receptors de l'ingrés mínim vital.

La centralitat de l'objectiu d'inclusió que és subjacent a la norma exigeix que els efectes de la prestació s'hagin d'avaluar permanentment i rigorosament una vegada es posi en marxa.

Entès així, l'ingrés mínim vital no és una política dirigida a grups o individus concrets, sinó que, atenent els que en un moment determinat pateixen situacions d'exclusió i vulnerabilitat, protegeix de manera estructural la societat en conjunt. Aquesta política actua així com una assegurança col·lectiva enfront dels reptes que les nostres societats han d'afrontar en el futur proper: carreres laborals més incertes, noves vulnerabilitats com la posada de manifest per la crisi de la COVID-19, transformacions econòmiques associades a la robotització o el canvi climàtic, i en general una volatilitat més gran en els ingressos i les ocupacions, problemes davant els quals gairebé ningú no és immune, però que afecten especialment els grups socials més vulnerables.

Amb l'objectiu d'evitar duplicitats amb vista al ciutadà i en nom d'una efectivitat més gran de la política, la posada en marxa de l'ingrés mínim vital també exigeix una reordenació progressiva del conjunt d'ajudes estatals els objectius de les quals se superposen amb els d'aquesta nova política. Aquest procés de reajustament s'inicia amb l'eliminació de la prestació actual de la Seguretat Social per fill o menor acollit a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent.

La reorganització progressiva de les prestacions no contributives que s'ha d'abordar en els propers anys permet una focalització en col·lectius particularment vulnerables que contribueixi a una redistribució més gran de la renda i la riquesa al nostre país.

El model de governança compartida que es prefigura en aquesta norma, en la qual de manera articulada i coordinada participen les comunitats autònomes i les entitats locals, persegueix un objectiu doble. D'una banda, aconseguir un desplegament més efectiu de la política amb vista al ciutadà. L'avaluació dels programes de sosteniment de rendes en altres contextos ha identificat com un dels problemes recurrents el fet que molts dels seus beneficiaris potencials acaben no accedint-hi, bé per la complexitat dels procediments, la naturalesa dels col·lectius als quals va dirigit, o bé una combinació d'aquests factors. La implicació de comunitats autònomes i entitats locals, amb un protagonisme especial dels serveis socials, juntament amb el paper del tercer sector, vol maximitzar la capillaritat institucional per arribar per canals diferents a tots els sol·licitants possibles, a fi de minimitzar els problemes d'accés a la política pública.

En segon lloc, la implicació de comunitats autònomes i entitats locals en el desplegament de la política persegueix consolidar la implicació necessària de totes les institucions en el compromís comú de lluita contra la pobresa i les desigualtats en tot el territori, i encadenar l'exercici legítim de l'autogovern en l'àmbit de les polítiques socials de les comunitats autònomes amb la provisió col·lectiva d'una xarxa de protecció mínima i comuna d'ingressos garantida per la Seguretat Social.

Finalment, la col·laboració en el disseny i la gestió de l'ingrés mínim vital entre l'Institut Nacional de la Seguretat Social i la Secretaria General d'Objectius i Polítiques d'Inclusió i Previsió Social, per part del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i l'Agència Estatal d'Administració Tributària, per part del Ministeri d'Hisenda, constitueix un pas decisiu cap a un model de política social construït sobre la base d'una visió integral de la hisenda pública comprensiva tant dels tributs com de les prestacions monetàries, de tal manera que els ciutadans, en funció de la seva capacitat econòmica i les seves necessitats vitals, siguin contribuents en l'impost sobre la renda de les persones físiques o perceptors d'ajudes monetàries i s'evitin redundàncies, contradiccions i inequitats.

IV

Des d'una perspectiva d'anàlisi de l'evolució del sistema de la Seguretat Social, la creació de l'ingrés mínim vital constitueix una fita històrica que equilibra la configuració d'un model integrat per una esfera doble, contributiva i no contributiva, en el qual aquesta segona ha estat fins ara un element secundari. D'aquí ve la importància de la configuració de l'ingrés mínim vital com a prestació no contributiva de la Seguretat Social.

A partir de l'article 41 de la nostra Constitució, la doctrina constitucional concep la Seguretat Social com una «funció de l'Estat» (STC 37/1994). D'una banda, el Tribunal Constitucional posa de manifest la vinculació estreta d'aquest precepte amb l'article 1 del mateix text constitucional, en què es reconeix el caràcter social del nostre Estat que propugna la justícia com a valor superior del nostre ordenament, així com la seva connexió amb l'article 9.2, en què es recull el manament de promoció de la igualtat i de remoció dels obstacles que la dificulten.

D'altra banda, aquesta caracterització com a funció de l'Estat implica que la Seguretat Social ocupa « una posició decisiva en el remei de situacions de necessitat », amb la particularitat que la identificació d'aquestes situacions i la manera com se n'articula la protecció s'ha de fer « tenint en compte el context general en què es produeixen, i en connexió amb les circumstàncies econòmiques, les disponibilitats del moment i les necessitats dels diversos grups socials » (STC 65/1987).

De tot això se'n pot deduir la transcendència que per a la societat espanyola té l'aprovació de l'ingrés mínim vital. Perquè, més enllà de la dimensió conjuntural que una mesura com aquesta té en el context actual de crisi provocat per la pandèmia, la nova prestació s'integra amb una vocació estructural dins del nostre sistema de la Seguretat Social i en reforça decisivament el contingut com a garantia institucional «la preservació del qual es jutja indispensable per assegurar els principis constitucionals» (STC 32/1981).

V

El Reial decret llei s'estructura en nou capítols, trenta-set articles, cinc disposicions addicionals, set disposicions transitòries, una disposició derogatòria, onze disposicions finals i dos annexos.

El capítol I recull les disposicions generals de l'ingrés mínim vital, i en regula l'objecte, el concepte i la naturalesa, així com les característiques.

L'objectiu principal de l'ingrés mínim vital és la reducció de la pobresa, especialment la pobresa extrema, i la redistribució de la riquesa. Com que assegura un nivell de renda determinat independentment del lloc de residència, aquesta prestació de la Seguretat Social promou la igualtat efectiva de tots els espanyols.

El capítol II s'ocupa de l'àmbit subjectiu de l'ingrés mínim vital.

Poden ser beneficiàries de l'ingrés mínim vital les persones que visquin soles o els integrants d'una unitat de convivència que, amb un caràcter general, estigui formada per dues o més persones que resideixin al mateix habitatge i que estiguin unides entre si per consanguinitat o afinitat fins al segon grau, si bé s'estableixen excepcions per preveure determinats supòsits, com és el cas de les persones que sense tenir vincles familiars comparteixen un habitatge per una situació de necessitat. En tot cas, per tenir la condició de beneficiari, s'hi exigeix una sèrie de requisits per a l'accés i el manteniment del dret a la prestació.

També s'hi regula la figura del titular de la prestació, que són les persones amb plena capacitat d'obrar que la sol·licitin i la percebin, en nom propi o en nom d'una unitat de convivència, que també assumeixen, en aquest últim cas, la representació de la unitat de convivència.

En tot cas, el dret a la prestació s'hi configura en funció de la situació de vulnerabilitat econòmica. A aquests efectes, s'hi considera que es dona aquesta situació quan la mitjana mensual del conjunt d'ingressos i rendes anuals computables de la persona beneficiària individual o del conjunt de membres de la unitat de convivència, corresponents a l'exercici anterior, sigui almenys 10 euros inferior al nivell de renda garantida per a cada supòsit previst, en funció de les característiques de la persona beneficiària individual o la unitat de convivència, i s'hi requereix, a més, que el seu patrimoni, exclòs l'habitatge habitual, sigui inferior als límits que estableix el Reial decret llei.

S'hi preveu, finalment, el règim de compatibilitat de l'ingrés mínim vital amb l'ocupació, de manera que la percepció d'aquesta prestació no desincentivi la participació en el mercat laboral.

El capítol III s'ocupa de l'acció protectora.

L'ingrés mínim vital és una prestació econòmica de periodicitat mensual que cobreix la diferència entre el conjunt d'ingressos que ha rebut la llar unipersonal o la unitat de convivència durant l'any anterior i la renda garantida determinada pel Reial decret llei per a cada supòsit, que, per a l'exercici 2020, es dedueix d'aplicar l'escala que estableix l'annex I del Reial decret llei.

La renda garantida per a una llar unipersonal és l'equivalent al 100 per cent de l'import anual de les pensions no contributives de la Seguretat Social vigent en cada moment, dividit per 12. L'import de la renda garantida s'incrementa en funció de la composició de la unitat de convivència mitjançant l'aplicació d'unes escales d'incrementos.

L'ingrés mínim vital protegeix especialment les llars monoparentals, i estableix un complement de monoparentalitat del 22 per cent de la quantia mensual de la pensió no contributiva unipersonal. Així mateix, protegeix de manera més intensa la infància, ja que estableix escales d'equivalència per als menors superiors a les utilitzades habitualment en aquest tipus de prestacions.

Amb la finalitat de garantir un nivell d'ingressos determinat a les llars en situació de vulnerabilitat, l'ingrés mínim vital té un caràcter indefinit i es manté sempre que subsisteixin les causes que en van motivar la concessió.

En aquest capítol es determinen, així mateix, les causes de suspensió i extinció del dret, les incompatibilitats i el reintegrament de les prestacions indegudes. D'altra banda, s'hi defineixen els conceptes de renda i de patrimoni que es tenen en compte per al còmput dels ingressos i de la situació patrimonial, a partir de la qual cosa es determina el dret a la prestació de l'ingrés mínim vital.

En el còmput d'ingressos queden excloses expressament les prestacions autonòmiques concedides en concepte de rendes mínimes. Per tant, l'ingrés mínim vital es configura com una prestació «terra» que es fa compatible amb les prestacions autonòmiques que les comunitats autònomes, en l'exercici de les seves competències estatutàries, puguin concedir en concepte de rendes mínimes, tant en termes de cobertura com de generositat. D'aquesta manera, el disseny de l'ingrés mínim vital, respectant el principi d'autonomia política, permet a les comunitats autònomes modular la seva acció protectora per adequar-la a les peculiaritats del seu territori, alhora que preserva el seu paper com a última xarxa de protecció assistencial.

Finalment, s'hi recullen els mecanismes per acreditar el compliment dels requisits d'accés a la prestació.

El capítol IV regula el procediment per a la sol·licitud, l'inici de la tramitació i la resolució de l'ingrés mínim vital.

A fi de facilitar la presentació de la sol·licitud, s'habiliten diferents canals a disposició dels ciutadans. Així mateix, es poden subscriure convenis amb les comunitats autònomes i entitats locals per a la presentació de les sol·licituds i la iniciació i tramitació de l'expedient, per la seva proximitat i pel coneixement de la realitat social del seu territori.

L'Institut Nacional de la Seguretat Social és el competent per al reconeixement i control de la prestació, sense perjudici de la possibilitat de subscriure convenis i de les disposicions addicionals quarta i cinquena. La tramitació del procediment s'ha de dur a terme per mitjans telemàtics.

El capítol V regula la cooperació entre les administracions públiques.

S'hi preveu la promoció d'estratègies d'inclusió de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital, en coordinació amb totes les administracions involucrades. Així mateix, s'hi preveu la signatura de convenis amb altres òrgans de l'Administració, amb comunitats autònomes i entitats locals, i aquests convenis poden regir la cooperació en el procediment administratiu, en el desplegament d'estratègies d'inclusió o en qualsevol altre àmbit de rellevància per als fins de l'ingrés mínim vital.

El Reial decret llei crea la Comissió de Seguiment de l'Ingrés Mínim Vital, com a òrgan de cooperació amb les comunitats autònomes i entitats locals en matèria d'inclusió, així com el Consell Consultiu de l'Ingrés Mínim Vital, com a òrgan de consulta i participació amb les entitats del tercer sector d'acció social i les organitzacions sindicals i empresarials.

El capítol VI determina el règim de finançament de l'ingrés mínim vital, que es duu a terme a càrrec de l'Estat mitjançant la transferència corresponent als pressupostos de la Seguretat Social.

Els capítols VII i VIII estableixen, respectivament, el règim d'obligacions i el d'infraccions i sancions.

L'economia informal perjudica tant les persones que treballen d'aquesta manera, que en determinats moments de la seva vida es poden trobar sense la protecció social necessària per la falta de cotització prèvia, com la societat en conjunt per la recaptació impositiva menor i, per tant, la minva de la capacitat de l'Estat per al desplegament de les polítiques públiques.

L'ingrés mínim vital, com que és compatible amb els rendiments del treball i està acompanyat d'un mecanisme incentivador de l'ocupació, així com de les obligacions dels beneficiaris de participar en les estratègies d'inclusió que promogui el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i de figurar com a demandants d'ocupació en cas que no treballin, dona l'oportunitat d'incorporar-se a l'economia formal a persones i col·lectius que tradicionalment han treballat fora d'aquest àmbit. La incorporació al treball formal i el gaudi dels beneficis socials i econòmics que això implica actua en molts casos com a barrera per a la tornada d'aquestes persones a l'economia informal, amb els beneficis individuals i col·lectius que això comporta per a la societat en conjunt.

En el cas del treball per compte d'altri, l'economia informal no seria possible sense la col·laboració necessària dels empresaris que, amb aquesta manera d'actuar, persegueixen eludir impostos i reduir els costos laborals de la seva activitat. Per aquest motiu, la lluita contra l'economia informal s'ha de dur a terme en un àmbit doble: tant pel que fa als treballadors com pel que fa als empresaris que tenen en aquesta ocasió la figura del cooperador necessari, sense la qual la infracció no seria possible. Per tant, la reducció de l'economia informal requereix necessàriament l'equiparació de l'autor de la infracció amb el cooperador necessari, en aquest cas l'empresari, a l'hora d'imposar la sanció.

En aquest sentit, el Reial decret llei estableix que tant les persones titulars i beneficiàries del dret que hagin comès la infracció com les altres que hagin cooperat en la seva comissió són responsables de les infraccions que tipifica el Reial decret llei.

Així mateix, i amb la mateixa finalitat, s'hi estableixen sancions accessòries com l'extinció del dret o la impossibilitat de resultar beneficiari a futur, sense perjudici del reintegrament necessari de les quantitats percebudes indegudament, per als casos de falsejament, ocultació fraudulenta de canvis en la situació o qualsevol altra actuació fraudulenta que donin lloc a l'accés indegut a la prestació, al seu manteniment o a un augment indegut del seu import.

El capítol IX regula el règim de control financer d'aquesta prestació.

La disposició addicional primera inclou un manament de regular reglamentàriament el Segell d'Inclusió Social, amb el qual es distingeixen els ocupadors de beneficiaris de l'ingrés mínim vital que contribueixin al trànsit dels beneficiaris de l'ingrés mínim vital des d'una situació de risc de pobresa i exclusió a la participació activa en la societat.

La disposició addicional segona preveu la inclusió de les prestacions de l'ingrés mínim vital en el Registre de prestacions socials públiques.

La disposició addicional tercera regula el crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions per finançar l'ingrés mínim vital en l'exercici 2020.

La disposició addicional quarta preveu l'estudi per part del Govern de la formalització de convenis amb comunitats autònomes que recullin fórmules de gestió de la prestació.

La disposició addicional cinquena regula l'aplicació del Reial decret llei en els territoris forals, en consideració a l'especificitat de les hisendes forals. Així, s'hi recull que els territoris esmentats assumeixin les funcions i els serveis que el Reial decret llei atribueix a l'Institut Nacional de la Seguretat Social i s'hi preveu que, mentre no s'assumeixin aquestes funcions, se signi una comanda de gestió.

La disposició transitòria primera determina la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital durant el 2020, per als beneficiaris de l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec,

sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent, que compleixin determinats requisits i l'assignació econòmica dels quals sigui inferior a l'import de la prestació de l'ingrés mínim vital.

A partir del 31 de desembre de 2020, els beneficiaris que mantinguin els requisits que van donar lloc al reconeixement de la prestació transitòria passen a ser beneficiaris de l'ingrés mínim vital. Com que en aquests moments s'aprecien circumstàncies d'una necessitat extraordinària derivades de la crisi sanitària que requereixen una cobertura urgent, l'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de reconèixer la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital als beneficiaris actuals de la prestació econòmica per fill o menor a càrrec del sistema de la Seguretat Social que compleixin determinats requisits. Per a la comprovació dels requisits esmentats, de manera extraordinària, com a excepció de l'article 95.1 k) de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, no es considera necessari sol·licitar el consentiment per a la tramitació de la prestació econòmica per fill o menor a càrrec, ja que la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital significa una millora en aquesta.

La disposició transitòria segona regula el dia a partir del qual es poden presentar sol·licituds i el moment a partir del qual es merita la prestació.

La disposició transitòria tercera preveu un procediment excepcional relacionat directament amb la situació econòmica generada arran de la pandèmia de la COVID-19, que té per objecte assegurar que l'ingrés mínim vital arribi amb urgència a les persones i llars que el necessiten més i que estan patint més les conseqüències de la crisi. Així, s'hi permet el reconeixement de la prestació per a les sol·licituds cursades durant el 2020 tenint en compte la situació d'ingressos durant aquest any, en lloc dels ingressos de l'any anterior, a fi de poder tenir en compte les situacions de vulnerabilitat generades per les conseqüències econòmiques i socials que està ocasionant la COVID-19. En particular, als efectes d'acreditar provisionalment el compliment del requisit de rendes, es consideren els ingressos que hagi tingut la persona o la unitat de convivència durant aquest any, sempre que en l'exercici anterior no superi la meitat dels límits de patrimoni establerts de manera general per a les unitats de convivència esmentades i que els seus ingressos no superin en més del 50 per cent els límits establerts per a tota la unitat de convivència en l'exercici 2019 en els termes que estableix aquest Reial decret llei.

La disposició transitòria quarta preveu que, fins al 31 de desembre i amb un caràcter excepcional, el control sobre el reconeixement del dret i de l'obligació dels expedients de la prestació no contributiva de l'ingrés mínim vital és exclusivament la de control financer permanent.

La necessitat urgent de procedir al pagament d'aquestes prestacions, davant la necessitat social derivada de la crisi de la COVID-19, fa que els terminis d'implementació siguin extraordinàriament breus, i dificulta el desenvolupament dels sistemes informàtics adequats, així com reordenar els procediments de control.

La disposició transitòria cinquena, per la seva banda, regula una exempció del pagament de preus públics per serveis acadèmics universitaris del curs acadèmic 2020/2021 per a les persones a qui es reconegui la prestació de l'ingrés mínim vital entre els mesos de juny i desembre de 2020 i, havent sol·licitat una beca de l'Administració General de l'Estat per cursar estudis postobligatoris, no l'obtinguin perquè superen els límits de renda i patrimoni. La situació socioeconòmica provocada per la COVID-19 justifica l'adopció de mesures per fomentar l'accés a l'ensenyament superior públic. L'obtenció d'una beca per a la realització d'estudis conduents a l'obtenció d'un títol universitari de caràcter oficial comporta, amb un caràcter general, l'exempció del pagament dels preus públics pels serveis acadèmics esmentats. Tanmateix, el context actual demana mesures extraordinàries per evitar l'abandonament escolar de persones que s'hagin vist afectades greument per la pandèmia.

La disposició transitòria sisena regula el règim de finançament de l'ingrés mínim vital durant el 2020, i especifica que s'han de dotar, mitjançant una modificació pressupostària, els crèdits pressupostaris que siguin adequats per al finançament de l'ingrés mínim vital.

La disposició transitòria setena regula la integració de la prestació per fill o menor a càrrec en la prestació de l'ingrés mínim vital. A partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei no es poden presentar noves sol·licituds per a l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent, sense perjudici que les persones beneficiàries que a 31 de desembre de 2020 no compleixin els requisits per ser beneficiàries de l'ingrés mínim vital puguin exercir el dret d'opció per tornar a l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec del sistema de la Seguretat Social.

Així mateix, s'hi precisa el règim transitori aplicable a les persones beneficiàries de l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent.

La disposició derogatòria única disposa la derogació de totes les normes que s'oposin al que disposa aquest Reial decret llei.

La disposició final primera modifica el Reial decret 397/1996, d'1 de març, pel qual es regula el Registre de prestacions socials públiques, per tal que s'hi incorpori des del moment de la seva posada en marxa la prestació econòmica de l'ingrés mínim vital.

La disposició final segona modifica la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, per incloure la prestació de l'ingrés mínim vital dins de la relació de crèdits inclosos en els pressupostos de la Seguretat Social que es consideren ampliables en la quantia resultant de les obligacions que es reconeguin i es liquidin.

La disposició final tercera modifica el text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol, per incloure les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital entre les persones que estan exemptes de l'aportació dels usuaris a la prestació farmacèutica ambulatoria.

La disposició final quarta modifica el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, a fi d'incloure la prestació de l'ingrés mínim dins de l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social i d'incorporar les obligacions necessàries de facilitació de dades per al reconeixement, la gestió i la supervisió de la prestació per part del Ministeri d'Hisenda, les comunitats autònomes, les diputacions forals, el Ministeri de l'Interior, les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social, l'Institut de Gent Gran i Serveis Socials i els organismes competents autonòmics. Així mateix, se suprimeix l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent, ja que aquesta prestació s'integra en l'ingrés mínim vital.

La disposició final cinquena modifica la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018, per a la creació de la Targeta Social Digital, amb l'objectiu de millorar i coordinar les polítiques de protecció social impulsades per les diferents administracions públiques.

La disposició final sisena vol incentivar la participació de les entitats locals en la iniciació i instrucció del procediment de l'ingrés mínim vital, possibilita que les despeses que derivin de l'acompliment d'aquestes funcions es puguin finançar amb càrrec al superàvit previst al tancament de l'exercici, i preveu que, als efectes de determinar en relació amb l'exercici 2020 la situació d'incompliment de les regles d'estabilitat pressupostària, es tingui en consideració, amb un caràcter excepcional, si aquella ha estat causada per aquestes despeses.

La disposició final setena autoritza el Govern per actualitzar els valors, les escales i els percentatges del Reial decret llei, quan, atenent l'evolució de les circumstàncies socials i econòmiques i de les situacions de vulnerabilitat, així com les avaluacions periòdiques de l'AIReF, s'aprecii la necessitat de la modificació esmentada amb la finalitat que la prestació pugui mantenir la seva acció protectora dirigida a prevenir el risc de pobresa, aconseguir la inclusió social i suplir les mancances de recursos econòmics per a la cobertura de necessitats bàsiques.

La disposició final vuitena recull la clàusula de salvaguarda per a la modificació que s'efectua del Reial decret 397/1996, d'1 de març, pel qual es regula el Registre de prestacions socials públiques, amb la finalitat que l'ingrés mínim vital s'incorpori en aquest Registre des del moment de la seva posada en marxa.

La disposició final novena estableix el títol competencial, i la disposició final desena introdueix una habilitació per al desplegament reglamentari.

Finalment, la disposició final onzena determina l'entrada en vigor del Reial decret llei, que té lloc el mateix dia de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

VI

L'adopció de mesures de caràcter econòmic mitjançant un reial decret llei ha estat avalada pel Tribunal Constitucional sempre que hi concorrin una motivació explícita i raonada de la necessitat –entenent com a tal que la conjuntura econòmica exigeix una resposta ràpida– i la urgència –assumint com a tal que la dilació en el temps de l'adopció de la mesura de què es tracti mitjançant una tramitació pel curs normatiu ordinari podria generar algun perjudici.

El reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que el fi que justifica la legislació d'urgència sigui, tal com reiteradament ha exigít el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, F 5; 11/2002, de 17 de gener, F 4; 137/2003, de 3 de juliol, F 3, i 189/2005, de 7 juliol, F 3), subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis.

L'impacte econòmic i social que la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 està exercint sobre les persones en situació de vulnerabilitat, i el risc de cronificació i l'augment de la pobresa en el futur si no s'adopten mesures amb un caràcter immediat, posen de manifest la concurrència dels motius que justifiquen la necessitat extraordinària i urgent d'adoptar la norma reguladora de l'ingrés mínim vital.

Tot i que encara és molt aviat per disposar de dades estadístiques sobre l'impacte de la COVID-19 en les taxes de pobresa del nostre país, informes i comunicats emesos per algunes institucions posen de manifest que la pèrdua d'ingressos motivada per l'emergència sanitària ha afectat més intensament les llars que abans de la crisi ja tenien ingressos molt baixos.

En aquest sentit, Càritas alerta dels efectes socials que aquesta emergència sanitària creada pel coronavirus pot produir en les famílies en situació de pobresa i exclusió que, segons dades de la fundació Foment d'Estudis Socials i Sociologia Aplicada (FOESSA), és de 8,5 milions de persones, el 18,4% de la població espanyola. D'entre els 8,5 milions de persones que estan en exclusió social, hi ha un grup d'1,8 milions de persones que acumulen aquesta quantitat de problemes i necessitats que són les primeres a notar l'aturada de la nostra economia.

Per la seva banda, la Creu Roja assenyalava que més de 12 milions de persones a Espanya, més del 26% de la població, estan en risc de pobresa o exclusió social, i les que actualment estan aïllades i en confinament són les que estan vivint una situació de més vulnerabilitat.

Des de la Federació Espanyola de Bancs d'Aliments (FESBAL), indiquen que com a conseqüència de la crisi econòmica anterior van arribar a atendre un milió set-cents mil persones en els anys pitjors, més del doble de les que atenien fins aleshores, i temen que ara la situació acabi sent molt semblant o fins i tot pitjor. En gairebé un parell de mesos, la demanda d'aliments s'ha disparat un 30%.

Perquè, en l'escenari actual de contenció i prevenció de la COVID-19, és tan urgent i necessari tallar l'epidèmia i evitar-ne la propagació per protegir la salut pública com també ho és adoptar mesures de contingut econòmic i social per afrontar-ne les conseqüències en la ciutadania, en particular, en els col·lectius vulnerables.

En aquesta línia de raonament, i seguint la doctrina constitucional (STC 61/2018), cal argumentar que el recurs al decret llei per a la creació de l'ingrés mínim vital té una motivació doble, cadascuna de les quals, per si sola, serviria per justificar la iniciativa.

D'una banda, la Sentència esmentada ens recorda que l'ús del decret llei s'ha acceptat en situacions que s'han qualificat de «conjuntures econòmiques problemàtiques». I sembla evident que la magnitud de la tragèdia per la pèrdua de vides humanes i les conseqüències

socials i econòmiques devastadores derivades de l'adopció necessària de mesures per a la contenció de la pandèmia justifiquen suficientment l'actuació normativa d'urgència.

Però també ha admès, d'altra banda, « que el fet que es consideri una reforma estructural no impedeix, per si sola, la utilització de la figura del decret llei, ja que el possible caràcter estructural del problema que es vol tallar no exclou que aquest problema es pugui convertir en un moment donat en un supòsit d'una necessitat extraordinària i urgent, que justifiqui l'aprovació d'un decret llei, la qual cosa s'ha de determinar atenent les circumstàncies concurrents en cada cas (STC 137/2011, FJ 6; reiterat a les STC 183/2014, FJ 5; 47/2015, FJ 5, i 139/2016, FJ 3). Aquesta apreciació sembla aplicable particularment a una iniciativa com aquesta en què s'incorpora una nova prestació, amb un nombre potencial de beneficiaris molt important, al sistema de la Seguretat Social, vertadera columna vertebral del nostre Estat social i democràtic de dret.

En suma, dins del judici polític o d'oportunitat que correspon al Govern (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 142/2014, d'11 de setembre, FJ 3), els motius d'oportunitat que s'acaben d'exposar justifiquen àmpliament i raonadament l'adopció d'aquesta norma, ja que respon a la finalitat legítima d'aprovar mesures que contribueixin a abordar de manera immediata el gravíssim impacte econòmic i social provocat per la COVID-19 (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 111/1983, de 2 de desembre, FJ 5; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3).

També s'ha d'assenyalar que aquest Reial decret llei no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

En vista del que s'exposa anteriorment, hi concorren les circumstàncies d'una necessitat extraordinària i urgent que exigeix l'article 86 de la Constitució espanyola com a pressupòsits habilitadors per recórrer a l'instrument jurídic del reial decret llei.

Aquest Reial decret llei respon als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, i eficiència, tal com exigeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. A aquests efectes, es posa de manifest el compliment dels principis de necessitat i eficàcia atès l'interès general en què es fonamenten les mesures que s'estableixen, i el reial decret llei és l'instrument més adequat per garantir-ne la consecució.

La norma és concorde amb el principi de proporcionalitat perquè conté la regulació imprescindible per a la consecució dels objectius esmentats prèviament. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica, i és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic.

En relació amb el principi d'eficiència, aquest Reial decret llei no imposa càrregues administratives que no estiguin justificades per a la consecució dels seus fins.

Se n'exceptuen els tràmits de consulta pública i d'audiència i informació públiques, de conformitat amb l'article 26.11 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.

No obstant això, amb la finalitat de garantir la coordinació i l'adequació de la norma a la realitat territorial, s'ha portat a terme un diàleg intens amb les comunitats i ciutats autònomes, així com amb la Federació Espanyola de Municipis i Províncies. Així mateix, s'ha inclòs en el diàleg social amb els agents socials i s'ha desenvolupat un procés de consulta ampli amb nombroses entitats del tercer sector d'acció social.

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.1a, 13a, 14a, 17a i 18a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre la regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals; les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica; la hisenda general i el deute de l'Estat; la legislació bàsica i el règim econòmic de la Seguretat Social, i les bases del règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions i del vicepresident segon del Govern i ministre de Drets Socials i Agenda 2030, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 29 de maig de 2020,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret llei té per objecte la creació i regulació de l'ingrés mínim vital com a prestació dirigida a prevenir el risc de pobresa i exclusió social de les persones que visquin soles o integrades en una unitat de convivència, quan estiguin en una situació de vulnerabilitat pel fet de no tenir recursos econòmics suficients per a la cobertura de les seves necessitats bàsiques.

Article 2. *Concepte i naturalesa.*

1. L'ingrés mínim vital es configura com el dret subjectiu a una prestació de naturalesa econòmica que garanteix un nivell mínim de renda als qui estiguin en situació de vulnerabilitat econòmica en els termes que defineix aquest Reial decret llei. A través d'aquest instrument es persegueix garantir una millora d'oportunitats reals d'inclusió social i laboral de les persones beneficiàries.

2. En desplegament de l'article 41 de la Constitució espanyola, i sense perjudici de les ajudes que puguin establir les comunitats autònomes en l'exercici de les seves competències, l'ingrés mínim vital forma part de l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social com a prestació econòmica en la modalitat no contributiva.

Article 3. *Característiques.*

L'ingrés mínim vital presenta les característiques següents:

a) Garanteix un nivell mínim de renda mitjançant la cobertura de la diferència existent entre la suma dels recursos econòmics de qualsevol naturalesa de què disposi la persona beneficiària individual o, si s'escau, els integrants d'una unitat de convivència, i la quantia de renda garantida per a cada supòsit en els termes de l'article 10.

b) S'articula en la seva acció protectora diferenciant segons que es dirigeixi a un beneficiari individual o a una unitat de convivència, en aquest cas, tenint-ne en compte l'estructura i les característiques específiques.

c) És una prestació la durada de la qual s'ha de prolongar mentre persisteixi la situació de vulnerabilitat econòmica i es mantinguin els requisits que van originar el dret a percebre-la.

d) Es configura com una xarxa de protecció dirigida a permetre el trànsit des d'una situació d'exclusió a una de participació en la societat. Per fer-ho, el seu disseny conté incentius a l'ocupació i a la inclusió, articulats a través de diferents fórmules de cooperació entre administracions.

e) És intransferible. No es pot oferir en garantia d'obligacions, ni pot ser objecte de cessió total o parcial, compensació o descompte, retenció o embargament, excepte en els supòsits i amb els límits que preveu l'article 44 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

CAPÍTOL II

Àmbit subjectiu d'aplicació

Article 4. *Persones beneficiàries.*

1. Poden ser beneficiàries de l'ingrés mínim vital:

a) Les persones integrants d'una unitat de convivència en els termes que estableix aquest Reial decret llei.

b) Les persones d'almenys 23 anys i menors de 65 anys que viuen soles, o que, compartint domicili amb una unitat de convivència en els supòsits de l'article 6.2.c), no s'hi integren, sempre que hi concorrin les circumstàncies següents:

1r No estan unides a una altra per un vincle matrimonial o com a parella de fet en els termes que defineix el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, excepte les que hagin iniciat els tràmits de separació o divorci o les que estiguin en altres circumstàncies que es puguin determinar reglamentàriament, a les quals no s'exigeix el compliment d'aquesta circumstància.

2n No formen part d'una altra unitat de convivència, de conformitat amb el que preveu aquest Reial decret llei.

No s'exigeix el compliment dels requisits d'edat, ni els que preveuen els apartats 1r i 2n d'aquesta lletra, en els supòsits de dones víctimes de violència de gènere o víctimes de tràfic d'éssers humans i explotació sexual.

2. No poden ser beneficiàries de la prestació de l'ingrés mínim vital les persones usuàries d'una prestació de servei residencial, de caràcter social, sanitari o sociosanitari, amb un caràcter permanent i finançada amb fons públics, excepte en el cas de dones víctimes de violència de gènere o víctimes de tràfic d'éssers humans i explotació sexual, així com altres excepcions que s'estableixin reglamentàriament.

3. Les persones beneficiàries han de complir els requisits d'accés a la prestació que estableix l'article 7, així com les obligacions per al manteniment del dret que estableix l'article 33.

Article 5. *Titulars de l'ingrés mínim vital.*

1. Són titulars d'aquesta prestació les persones amb plena capacitat d'obrar que la sol·licitin i la percebin, en nom propi o en nom d'una unitat de convivència. En aquest últim cas, la persona titular assumeix la representació de la unitat esmentada.

La sol·licitud ha d'anar signada, si s'escau, per tots els integrants de la unitat de convivència majors d'edat que no estiguin incapacitats judicialment.

2. Les persones titulars, quan estiguin integrades en una unitat de convivència, han de tenir una edat mínima de 23 anys, o ser major d'edat o menor emancipat en cas de tenir fills o menors en règim de guarda amb fins d'adopció o acolliment familiar permanent, i han de ser menors de 65 anys. Excepcionalment, quan la unitat de convivència estigui integrada només per majors de 65 anys i menors d'edat o incapacitats judicialment, n'és titular el major de 65 anys que sol·liciti la prestació.

En cas de no integrar-se en una unitat de convivència, l'edat mínima de la persona titular és de 23 anys, excepte en els supòsits de dones víctimes de violència de gènere o víctimes de tràfic d'éssers humans i explotació sexual, en què s'exigeix que la persona titular sigui major d'edat.

3. En el supòsit que en una unitat de convivència hi hagi diverses persones que puguin tenir aquesta condició, se'n considera titular la persona a qui es reconegui la prestació sol·licitada en nom de la unitat de convivència.

4. En els termes que s'estableixin reglamentàriament, l'entitat gestora pot acordar el pagament de la prestació a un altre dels membres de la unitat de convivència diferents del titular.

5. En un mateix domicili hi pot haver un màxim de dos titulars.

Article 6. *Unitat de convivència.*

1. Es considera unitat de convivència la constituïda per totes les persones que resideixin en un mateix domicili i que estiguin unides entre si per un vincle matrimonial o com a parella de fet en els termes de l'article 221.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, o per un vincle fins al segon grau de consanguinitat, afinitat, adopció, i altres persones amb les quals convisqui en virtut de guarda amb fins d'adopció o acolliment familiar permanent.

La mort d'alguna de les persones que constitueixen la unitat de convivència no n'altera la consideració, encara que aquesta mort comporti la pèrdua, entre els supervivents, dels vincles que preveu l'apartat anterior.

2. Com a excepció de l'apartat anterior, també tenen la consideració d'unitat de convivència als efectes que preveu aquest Reial decret llei:

a) La constituïda per una persona víctima de violència de gènere que hagi abandonat el seu domicili familiar habitual acompanyada dels seus fills o menors en règim de guarda amb fins d'adopció o acolliment familiar permanent i els seus familiars fins al segon grau per consanguinitat o afinitat.

b) La constituïda per una persona acompanyada dels seus fills o menors en règim de guarda amb fins d'adopció o acolliment familiar permanent i els seus familiars fins al segon grau per consanguinitat o afinitat, que hagi iniciat els tràmits de separació o divorci.

c) La formada per dues o més persones d'almenys 23 anys i menors de 65 que, sense mantenir entre si una relació de les que consigna aquest precepte, habitin en un mateix domicili en els termes que es determinin reglamentàriament. En els casos en què una o diverses persones comparteixen habitatge amb una unitat de convivència, s'entén que no formen part d'aquesta als efectes de la prestació, i es considera l'existència de dues unitats de convivència: l'una, la formada per les persones que no tenen vincle entre si, i l'altra, la constituïda pels membres d'una família, o, si s'escau, d'una unitat de convivència constituïda pels membres de la família o relació anàloga i una persona beneficiària individual.

3. Es considera que no trenca la convivència la separació transitòria per raó d'estudis, feina, tractament mèdic, rehabilitació o altres causes similars.

A aquest efecte, és un requisit per a la consideració d'integrant de la unitat de convivència la residència efectiva, legal i continuada a Espanya.

4. En cap cas una mateixa persona no pot formar part de dues unitats de convivència o més.

Article 7. *Requisits d'accés.*

1. Totes les persones beneficiàries, estiguin integrades o no en una unitat de convivència, han de complir els requisits següents:

a) Tenir residència legal i efectiva a Espanya i haver-la tingut de manera continuada i ininterrompuda durant almenys l'any immediatament anterior a la data de presentació de la sol·licitud. No s'exigeix aquest requisit respecte de:

1r Els menors incorporats a la unitat de convivència per naixement, adopció, guarda amb fins d'adopció o acolliment familiar permanent.

2n Les persones víctimes de tràfic d'éssers humans i d'explotació sexual, que han d'acreditar aquesta condició a través d'un informe emès pels serveis públics encarregats de l'atenció integral a aquestes víctimes o pels serveis socials, així com per qualsevol altre mitjà d'acreditació que es desplegui reglamentàriament.

3r Les dones víctimes de violència de gènere. Aquesta condició s'ha d'acreditar per qualsevol dels mitjans que estableix l'article 23 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Als efectes del manteniment del dret a aquesta prestació, s'entén que una persona té la seva residència habitual a Espanya encara que hagi tingut estades a l'estranger, sempre que aquestes no superin els noranta dies naturals al llarg de cada any natural, o quan l'absència del territori espanyol estigui motivada per causes de malaltia justificades degudament.

b) Estar en situació de vulnerabilitat econòmica pel fet de no tenir rendes, ingressos o patrimoni suficients, en els termes que estableix l'article 8.

c) Haver sol·licitat les pensions i prestacions vigents a què puguin tenir dret, en els termes que es fixin reglamentàriament. En queden exceptuats els salaris socials, les

rendes mínimes d'inserció o les ajudes anàlogues d'assistència social concedides per les comunitats autònomes.

d) Si no estan treballant i són majors d'edat o menors emancipats, figurar inscrites com a demandants d'ocupació, excepte en els supòsits que es determinin reglamentàriament.

2. Les persones beneficiàries a què es refereixen l'article 4.1.b) i l'article 6.2.c) han d'haver viscut de manera independent durant almenys tres anys abans de la sol·licitud de l'ingrés mínim vital.

S'entén que una persona ha viscut de manera independent si ha estat en situació d'alta en qualsevol dels règims que integren el sistema de la Seguretat Social durant almenys dotze mesos, continuats o no, i sempre que acreditati que el seu domicili ha estat diferent del dels seus progenitors, tutors o acollidors durant tres anys immediatament anteriors a la sol·licitud.

Aquest requisit no s'exigeix a les persones que pel fet de ser víctimes de violència de gènere hagin abandonat el seu domicili habitual, a les que hagin iniciat els tràmits de separació o divorci o a les que estiguin en altres circumstàncies que es puguin determinar reglamentàriament.

3. Quan les persones beneficiàries formin part d'una unitat de convivència, s'exigeix que aquesta estigui constituïda, en els termes de l'article 6, durant almenys l'any anterior a la presentació de la sol·licitud, de manera continuada.

Aquest requisit no s'exigeix en els casos de naixement, adopció, guarda amb fins d'adopció o acolliment familiar permanent de menors, en els supòsits a) i b) de l'article 6.2, en els supòsits de dones víctimes de violència de gènere o víctimes de tràfic d'éssers humans i explotació sexual, o en altres supòsits justificats, que es puguin determinar reglamentàriament.

4. Els requisits que enumeren els apartats anteriors s'han de complir en el moment de presentar la sol·licitud o en el moment de sol·licitar-ne la revisió, i s'han de mantenir en dictar-se la resolució i durant el temps de percepció de l'ingrés mínim vital.

Article 8. *Situació de vulnerabilitat econòmica.*

1. Per a la determinació de la situació de vulnerabilitat econòmica a què es refereix l'article 7, es pren en consideració la capacitat econòmica de la persona sol·licitant beneficiària individual o, si s'escau, de la unitat de convivència en el seu conjunt, i es computen els recursos de tots els seus membres.

2. S'aprecia que hi concorre aquest requisit quan la mitjana mensual del conjunt d'ingressos i rendes anuals computables de la persona beneficiària individual o del conjunt de membres de la unitat de convivència, corresponents a l'exercici anterior, en els termes que estableix l'article 18, sigui inferior, almenys en 10 euros, a la quantia mensual de la renda garantida amb aquesta prestació que correspongui en funció de la modalitat i del nombre de membres de la unitat de convivència en els termes de l'article 10.

Als efectes d'aquest Reial decret llei, no computen com a ingressos els salaris socials, les rendes mínimes d'inserció o les ajudes anàlogues d'assistència social concedides per les comunitats autònomes, i altres ingressos i rendes d'acord amb el que preveu l'article 18.

3. No s'aprecia que hi concorre aquest requisit quan la persona beneficiària individual sigui titular d'un patrimoni valorat, d'acord amb els criteris que preveu l'article 18 d'aquest Reial decret llei, en un import igual o superior a tres vegades la quantia corresponent de renda garantida per l'ingrés mínim vital per a una persona beneficiària individual. En el cas de les unitats de convivència, s'entén que no hi concorre aquest requisit quan siguin titulars d'un patrimoni valorat en un import igual o superior a la quantia resultant d'aplicar l'escala d'incrementos que figura en l'annex II.

Igualment queden excloses de l'accés a l'ingrés mínim vital, independentment de la valoració del patrimoni, les persones beneficiàries individuals o les persones que s'integrin en una unitat de convivència en què qualsevol dels seus membres sigui administrador de dret d'una societat mercantil.

4. Amb la finalitat que la percepció de l'ingrés mínim vital no desincentivi la participació en el mercat laboral, la percepció de l'ingrés mínim vital és compatible amb les rendes del treball o l'activitat econòmica per compte propi de la persona beneficiària individual o, si s'escau, d'un o diversos membres de la unitat de convivència en els termes i amb els límits que s'estableixin reglamentàriament. En aquests casos, s'han d'establir les condicions en què la superació en un exercici dels límits de rendes que estableix el punt 2 d'aquest article per aquesta causa no comporti la pèrdua del dret a la percepció de l'ingrés mínim vital en l'exercici següent. Aquest desplegament reglamentari, en el marc del diàleg amb les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, ha de prestar una atenció especial a la participació de les persones amb discapacitat i les famílies monoparentals.

5. Reglamentàriament es poden establir, per a supòsits excepcionals de vulnerabilitat que succeeixin en el mateix exercici, els supòsits i les condicions en què poden computar els ingressos i les rendes de l'exercici en curs als efectes de l'accés a aquesta prestació.

CAPÍTOL III

Acció protectora

Article 9. *Prestació econòmica.*

L'ingrés mínim vital consisteix en una prestació econòmica que es fixa i es fa efectiva mensualment en els termes que estableixen aquest Reial decret llei i les seves normes de desplegament.

Article 10. *Determinació de la quantia.*

1. La quantia mensual de la prestació de l'ingrés mínim vital que correspon a la persona beneficiària individual o a la unitat de convivència està determinada per la diferència entre la quantia de la renda garantida, segons el que estableix l'apartat següent, i el conjunt de totes les rendes i els ingressos de la persona beneficiària o dels membres que componen aquesta unitat de convivència de l'exercici anterior, en els termes que estableixen els articles 8, 13 i 17, sempre que la quantia resultant sigui igual o superior a 10 euros mensuals.

2. Als efectes que assenyala l'apartat anterior, es considera renda garantida:

a) En el cas d'una persona beneficiària individual, la quantia mensual de renda garantida ascendeix al 100 per cent de l'import anual de les pensions no contributives que fixa anualment la Llei de pressupostos generals de l'Estat, dividit per dotze.

b) En el cas d'una unitat de convivència, la quantia mensual de la lletra a) s'incrementa en un 30 per cent per membre addicional a partir del segon fins a un màxim del 220 per cent.

c) A la quantia mensual que estableix la lletra b) s'hi suma un complement de monoparentalitat equivalent a un 22 per cent de la quantia que estableix la lletra a) en el supòsit que la unitat de convivència sigui monoparental. Als efectes de determinar la quantia de la prestació, s'entén per unitat de convivència monoparental la constituïda per un sol adult amb un o més fills menors amb els quals convisqui, o un o més menors en règim d'acolliment familiar permanent o guarda amb fins d'adopció a càrrec seu, quan constitueix el sustentador únic de la unitat de convivència.

3. Reglamentàriament es determina el possible increment de les quanties que fixen els paràgrafs anteriors quan s'acreditin despeses de lloguer de l'habitatge habitual superiors al 10 per cent de la renda garantida que correspongui, en la seva quantia anual, en funció de la mida i configuració de la unitat de convivència.

4. Quan els mateixos fills o menors o majors incapacitats judicialment formin part de diferents unitats familiars en supòsits de custòdia compartida establerta judicialment, es

considera, als efectes de la determinació de la quantia de la prestació, que formen part de la unitat on estiguin domiciliats.

5. Per a l'exercici 2020, la quantia anual de renda garantida en el cas d'una persona beneficiària individual ascendeix a 5.538 euros. Per a la determinació de la quantia aplicable a les unitats de convivència, s'hi aplica l'escala que estableix l'annex I sobre la base de la quantia corresponent a una persona beneficiària individual.

Article 11. *Dret a la prestació i pagament.*

1. El dret a la prestació de l'ingrés mínim vital neix a partir del primer dia del mes següent al de la data de presentació de la sol·licitud.

2. El pagament és mensual i s'efectua mitjançant una transferència bancària, a un compte del titular de la prestació, d'acord amb els terminis i procediments que estableix el Reglament general de la gestió financera de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 696/2018, de 29 de juny.

Article 12. *Durada.*

1. El dret a percebre la prestació econòmica de l'ingrés mínim vital es manté mentre subsisteixin els motius que van donar lloc a la seva concessió i es compleixin els requisits i les obligacions que preveu aquest Reial decret llei.

2. Sense perjudici d'això, totes les persones beneficiàries, integrades o no en una unitat de convivència, estan obligades a assabentar l'entitat gestora competent, en el termini de trenta dies naturals, de les circumstàncies que afectin el compliment dels requisits o de les obligacions que estableix aquest Reial decret llei.

Article 13. *Modificació i actualització de la quantia de la prestació.*

1. El canvi en les circumstàncies personals, econòmiques o patrimonials de la persona beneficiària de l'ingrés mínim vital, o d'algun dels membres de la unitat de convivència, pot comportar la disminució o l'augment de la prestació econòmica mitjançant la revisió corresponent per l'entitat gestora.

2. La modificació té efectes a partir del dia primer del mes següent al de la data en què s'hagi produït el fet causant de la modificació, i hi és aplicable el que disposa l'article 129 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

3. En tot cas, la quantia de la prestació s'actualitza amb efectes del dia 1 de gener de cada any, prenent com a referència els ingressos anuals computables de l'exercici anterior. Quan la variació dels ingressos anuals computables de l'exercici anterior motivi l'extinció de la prestació, aquesta té igualment efectes a partir del dia 1 de gener de l'any següent a aquell al qual corresponguin els ingressos esmentats.

Article 14. *Suspensió del dret.*

1. El dret a l'ingrés mínim vital se suspèn per les causes següents:

- a) La pèrdua temporal d'algun dels requisits exigits per al seu reconeixement.
- b) L'incompliment temporal per part de la persona beneficiària, del titular o d'algun membre de la seva unitat de convivència de les obligacions assumides en accedir a la prestació.
- c) Cautelament, en cas d'indicis d'incompliment per part de la persona beneficiària, del titular o d'algun membre de la seva unitat de convivència dels requisits establerts o les obligacions assumides en accedir a la prestació, quan així ho resolgui l'entitat gestora.

En tot cas, es procedeix a la suspensió cautelar en cas de trasllat a l'estranger per un període, continuat o no, superior a noranta dies naturals l'any, sense haver-ho comunicat a l'entitat gestora amb antelació ni estar justificat degudament.

d) L'incompliment de les condicions associades a la compatibilitat de l'ingrés mínim vital amb les rendes del treball o l'activitat econòmica per compte propi a què es refereix l'article 8.4, d'acord amb el que s'estableixi reglamentàriament.

e) Qualsevol altra causa que es determini reglamentàriament.

2. La suspensió del dret a l'ingrés mínim vital implica la suspensió del pagament de la prestació a partir del primer dia del mes següent a aquell en què es produeixin les causes de suspensió o a aquell en què en tingui coneixement l'entitat gestora competent i sense perjudici de l'obligació de reintegrament de les quantitats percebudes indegudament. La suspensió es manté mentre persisteixen les circumstàncies que hi hagin donat lloc.

Si la suspensió es manté durant un any, el dret a la prestació queda extingit.

3. Desaparegudes les causes que van motivar la suspensió del dret, es procedeix d'ofici o a instància de part a reprendre el dret sempre que es mantinguin els requisits que van donar lloc al seu reconeixement. En cas contrari, es procedeix a la modificació o l'extinció del dret segons que correspongui.

4. La prestació es merita a partir del dia 1 del mes següent a la data en què hagin caducat les causes que van motivar la suspensió.

Article 15. *Extinció del dret.*

1. El dret a la prestació de l'ingrés mínim vital s'extingeix per les causes següents:

a) La mort de la persona titular. No obstant això, quan es tracti d'unitats de convivència, qualsevol altre membre que compleixi els requisits que estableix l'article 6 pot presentar una nova sol·licitud en el termini de tres mesos a comptar de l'endemà de la data de la mort per al reconeixement, si s'escau, d'un nou dret a la prestació en funció de la nova composició de la unitat de convivència. Els efectes econòmics del dret que pugui correspondre a la unitat de convivència en funció de les seves noves circumstàncies es produeixen a partir del dia primer del mes següent a la data de la mort, sempre que se sol·liciti dins del termini assenyalat.

b) La pèrdua definitiva d'algun dels requisits exigits per al manteniment de la prestació.

c) Una resolució dictada en un procediment sancionador, que així ho determini.

d) La sortida del territori nacional sense comunicació ni justificació a l'entitat gestora durant un període, continuat o no, superior a noranta dies naturals l'any.

e) La renúncia del dret.

f) La suspensió d'un any en els termes de l'article 14.2.

g) L'incompliment reiterat de les condicions associades a la compatibilitat de l'ingrés mínim vital amb les rendes del treball o l'activitat econòmica per compte propi a què es refereix l'article 8.4, d'acord amb el que s'estableixi reglamentàriament.

h) Qualsevol altra causa que es determini reglamentàriament.

2. L'extinció del dret a la prestació produeix efectes des del primer dia del mes següent a la data en què hi concorrin les causes extintives.

Article 16. *Incompatibilitat de l'ingrés mínim vital amb l'assignació per fill o menor a càrrec.*

La percepció de la prestació de l'ingrés mínim vital és incompatible amb la percepció de l'assignació econòmica per fill o menor acollit a càrrec, sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent, quan hi hagi identitat de causants o beneficiaris d'aquesta, sense perjudici de la possibilitat d'exercir el dret d'opció per una de les percepcions.

Article 17. *Reintegrament de prestacions percebudes indegudament.*

1. L'Institut Nacional de la Seguretat Social pot revisar d'ofici, en perjudici dels beneficiaris, els actes relatius a la prestació de l'ingrés mínim vital, sempre que aquesta revisió s'efectuï dins del termini màxim de quatre anys des que es va dictar la resolució administrativa que no hagi estat impugnada. Així mateix, en aquest cas pot declarar i exigir d'ofici la devolució de les prestacions percebudes indegudament.

L'entitat gestora pot procedir en qualsevol moment a la rectificació d'errors materials o de fet i els aritmètics, així com les revisions motivades per la constatació d'omissions o inexactituds en les declaracions del beneficiari, com també a la reclamació de les quantitats que, si s'escau, s'hagin percebut indegudament per aquest motiu.

En supòsits diferents dels que indiquen els paràgrafs anteriors, la revisió en perjudici dels beneficiaris s'efectua de conformitat amb l'article 146 de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social.

2. Quan mitjançant una resolució s'acordi l'extinció o la modificació de la quantia de la prestació com a conseqüència d'un canvi en les circumstàncies que en van determinar el càlcul i no hi hagi dret a la prestació o l'import a percebre sigui inferior a l'import percebut, els beneficiaris de la prestació estan obligats a reintegrar les quantitats percebudes indegudament, mitjançant el procediment que estableixen el Reial decret 148/1996, de 5 de febrer, pel qual es regula el procediment especial per al reintegrament de les prestacions de la Seguretat Social percebudes indegudament, i el Reglament general de recaptació de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 1415/2004, d'11 de juny.

Són responsables solidaris del reintegrament de les prestacions percebudes indegudament els beneficiaris i totes les persones que en virtut de fets, omissions, negocis o actes jurídics participin en l'obtenció d'una prestació de manera fraudulenta.

Són exigibles a tots els responsables solidaris el principal, els recàrrecs i els interessos que s'hagin d'exigir a aquest primer responsable, i totes les costes que es generin per al cobrament del deute.

3. En els supòsits que preveuen els apartats anteriors, transcorregut el termini d'ingrés en el període voluntari sense pagament del deute, s'hi apliquen els recàrrecs corresponents i comença la generació d'interessos de demora, sense perjudici que aquests últims només siguin exigibles respecte del període de recaptació executiva. En els supòsits que es determinin reglamentàriament, l'entitat gestora pot acordar compensar el deute amb les mensualitats de l'ingrés mínim vital fins a un percentatge màxim determinat de cada mensualitat.

Article 18. *Còmput dels ingressos i patrimoni.*

1. El còmput dels ingressos de l'exercici anterior es porta a terme atenent les regles següents:

a) Amb un caràcter general, les rendes es computen pel seu valor íntegre, excepte les procedents d'activitats econòmiques, d'arrendaments d'immobles o de règims especials, que es computen pel seu rendiment net.

b) Els rendiments procedents d'activitats econòmiques, els guanys patrimonials generats en l'exercici i dels règims especials es computen per la quantia que s'integra en la base imposable de l'impost sobre la renda de les persones físiques o la normativa foral corresponent segons la normativa vigent en cada període.

c) Quan el beneficiari disposi de béns immobles arrendats, es tenen en compte els seus rendiments com a ingressos menys despeses, abans de qualsevol reducció a què tingui dret el contribuent, i tots dos determinats, de conformitat amb el que disposa a aquest efecte la normativa reguladora de l'impost sobre la renda de les persones físiques, o la normativa foral corresponent, aplicable a les persones que formen la unitat de convivència. Si els immobles no estan arrendats, els ingressos comptables es valoren segons les normes que estableixen per a la imputació de rendes immobiliàries la normativa esmentada i la norma foral corresponent.

d) L'import de les pensions i les prestacions, contributives o no contributives, públiques o privades, computa com a ingressos.

e) S'exceptuen del còmput de rendes:

1r Els salaris socials, les rendes mínimes d'inserció o les ajudes anàlogues d'assistència social concedides per les comunitats autònomes.

2n Les prestacions i les ajudes econòmiques públiques finalistes que s'hagin concedit per cobrir una necessitat específica de qualsevol de les persones integrants de la unitat de convivència, com ara beques o ajudes per a l'estudi, ajudes per habitatge, ajudes d'emergència, i altres de similars.

3r Les rendes exemptes a què es refereixen els paràgrafs b), c), d), i), j), n), q), r), s), t) i y) de l'article 7 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.

2. Per al còmput d'ingressos es tenen en compte els obtinguts pels beneficiaris durant l'exercici anterior a la sol·licitud. L'import de la prestació es revisa cada any tenint en compte la informació dels ingressos de l'exercici anterior. Per determinar en quin exercici s'han obtingut els ingressos, s'adopta el criteri fiscal.

3. Per a la determinació dels rendiments mensuals de les persones que formen la unitat de convivència, es computa el conjunt de rendiments o ingressos de tots els membres, d'acord amb el que estableix la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.

No es computen les rendes que preveu l'apartat 1.e). De la suma d'ingressos detallats anteriorment se'n resten l'import de l'impost sobre la renda generat i les cotitzacions socials.

4. Es considera patrimoni la suma dels actius no societaris, sense incloure-hi l'habitatge habitual, i el patrimoni societari net, tal com es defineixen en els apartats següents.

5. Els actius no societaris són la suma dels conceptes següents:

a) Els immobles, exclòs l'habitatge habitual.

b) Els comptes bancaris i els dipòsits.

c) Els actius financers en forma de valors, assegurances i rendes i les participacions en institucions d'inversió col·lectiva.

d) Les participacions en plans, fons de pensions i sistemes alternatius similars.

6. El patrimoni societari net inclou el valor de les participacions en el patrimoni de societats en què participi de manera directa o indirecta algun dels membres de la unitat de convivència, a excepció de les valorades dins dels actius no societaris.

7. Els actius no societaris es valoren d'acord amb els criteris següents:

a) Els actius immobiliaris de caràcter residencial, d'acord amb el valor de referència de mercat a què fan referència l'article 3.1 i la disposició final tercera del text refós de la Llei del cadastre immobiliar, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2004, de 5 de març, i, en absència d'aquest valor, pel valor cadastral de l'immoble.

b) La resta d'actius immobiliaris, bé siguin de caràcter urbà o bé siguin de caràcter rústic, d'acord amb el valor cadastral de l'immoble.

c) Els comptes bancaris i dipòsits, els actius financers i les participacions, pel seu valor a 31 de desembre consignat en les últimes declaracions tributàries informatives disponibles el termini reglamentari de declaració de les quals hagi finalitzat en el moment de presentar la sol·licitud.

8. El patrimoni societari es valora, per a cadascun dels membres de la unitat de convivència, aplicant els percentatges de participació en el capital de les societats no incloses dins dels actius no societaris al valor del patrimoni net de les societats esmentades

i de les que pertanyin directament o indirectament a aquestes consignat en les últimes declaracions tributàries per a les quals hagi finalitzat l'exercici fiscal per a tots els contribuents.

Article 19. *Acreditació dels requisits.*

1. La identitat, tant de les persones sol·licitants com de les que formen la unitat de convivència, s'acredita mitjançant el document nacional d'identitat en el cas dels espanyols o el llibre de família o el certificat literal de naixement, en el cas dels menors de 14 anys que no tinguin document nacional d'identitat, i mitjançant el document d'identitat del seu país d'origen o de procedència, o el passaport, en el cas dels ciutadans estrangers.

2. La residència legal a Espanya s'acredita mitjançant la inscripció en el Registre central d'estrangers, en el cas de nacionals dels estats membres de la Unió Europea, l'Espai Econòmic Europeu o la Confederació Suïssa, o amb targeta de familiar de ciutadà de la Unió o autorització de residència, en qualsevol de les modalitats, en el cas d'estrangers d'una altra nacionalitat.

3. El domicili a Espanya s'acredita amb el certificat d'empadronament.

4. L'existència de la unitat de convivència s'acredita amb el llibre de família, el certificat del Registre Civil, la inscripció en un registre de parelles de fet en els termes de l'article 221.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, i el certificat d'empadronament al mateix habitatge.

No obstant això, l'existència de la unitat de convivència en els termes que preveu l'article 6.2 s'acredita amb el certificat d'empadronament on constin totes les persones empadronades al domicili del sol·licitant.

Les unitats de convivència que preveu l'article 6.2.a) han d'acreditar la condició de víctima de violència de gènere per qualsevol dels mitjans que estableix l'article 23 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

En casos de separació o divorci, la unitat de convivència que estableix l'article 6.2.b) s'acredita amb la presentació de la demanda o resolució judicial.

5. Els requisits d'ingressos i patrimoni que estableix aquest Reial decret llei, per a l'accés i el manteniment de la prestació econòmica de l'ingrés mínim vital, els realitza l'entitat gestora de conformitat amb la informació que se sol·licita per mitjans telemàtics a l'Agència Estatal d'Administració Tributària i a les hisendes tributàries forals de Navarra i dels territoris històrics del País Basc. A aquests efectes, es pren com a referència la informació que consti en aquestes hisendes públiques respecte de l'exercici anterior a aquell en què es duu a terme aquesta activitat de reconeixement o control, o, si no n'hi ha, la informació que consti més actualitzada en les administracions públiques esmentades.

En la seva sol·licitud, cada interessat hi autoritza expressament l'Administració que tramita la seva sol·licitud perquè sol·liciti les seves dades tributàries a l'Agència Estatal d'Administració Tributària, als òrgans competents de les comunitats autònomes, a la Hisenda Foral de Navarra o les diputacions forals del País Basc i a la Direcció General del Cadastre Immobiliari, de conformitat amb l'article 95.1.k) de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, o, si s'escau, amb la normativa foral aplicable.

El que disposa el paràgraf anterior s'entén sense perjudici de la cessió de dades tributàries prevista legalment en ocasió de la col·laboració en el descobriment de fraus en l'obtenció i el gaudi de prestacions a la Seguretat Social en l'apartat 1.c) de l'article 95 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, o, si s'escau, en la normativa foral aplicable.

6. La situació de demandant d'ocupació queda acreditada amb el document expedit a aquest efecte per l'Administració competent o mitjançant l'accés per part de l'entitat gestora a través dels mitjans electrònics habilitats a aquest efecte.

7. En cap cas no és exigible al sol·licitant l'acreditació de fets, dades o circumstàncies que l'Administració de la Seguretat Social hagi de conèixer per si mateixa, com ara la situació del beneficiari en relació amb el sistema de la Seguretat Social, o la percepció pels

membres de la unitat de convivència d'una altra prestació econòmica que consti en el Registre de prestacions socials públiques.

Article 20. Cessió de dades i confidencialitat.

1. En el subministrament d'informació en relació amb les dades de caràcter personal que s'hagi d'efectuar a l'Administració de la Seguretat Social per a la gestió d'aquesta prestació, hi és aplicable el que preveuen els apartats 1 i 2 de l'article 71 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre. El subministrament d'informació no requereix el consentiment previ de l'interessat, ni de les persones que formin part de la unitat de convivència, ja que és un tractament de dades de les que esmenten els articles 6.1 e) i 9.2 h) del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE.

2. Totes les persones i tots els organismes que intervinguin en qualsevol actuació referent a l'ingrés mínim vital queden obligats a la reserva de dades en els termes que estableix l'article 77 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

3. Les administracions públiques actuants han de prendre les mesures oportunes perquè, en el curs del procediment administratiu, quedi garantida la confidencialitat de les dades subministrades pels sol·licitants per a la gestió de la prestació i estan obligades a complir la legislació vigent en matèria de protecció de dades.

CAPÍTOL IV

Procediment

Article 21. Normes de procediment.

Sense perjudici de les particularitats que preveu aquest Reial decret llei, és aplicable el que preveu l'article 129 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

Article 22. Competència de l'Institut Nacional de la Seguretat Social i col·laboració interadministrativa.

1. La competència per al reconeixement i el control de la prestació econòmica no contributiva de la Seguretat Social correspon a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, sense perjudici del que disposen el segon apartat d'aquest article i les disposicions addicionals quarta i cinquena.

2. Les comunitats autònomes i entitats locals poden iniciar l'expedient administratiu quan subscriuguin amb l'Institut Nacional de la Seguretat Social, en els termes que preveu la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, el conveni oportú que les habiliti per fer-ho.

En el marc del conveni corresponent subscrit amb l'Institut Nacional de la Seguretat Social, es pot acordar que, iniciat l'expedient per l'Administració respectiva, la tramitació posterior i la gestió prèvies a la resolució de l'expedient l'efectuï l'Administració que hagi incoat el procediment.

3. L'exercici de les funcions que esmenta l'apartat anterior no requereix, en cap cas, els informes previs que estableix l'article 7.4 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

Article 23. Iniciació del procediment.

L'accés a la prestació econòmica que preveu aquesta Llei s'ha d'efectuar amb una sol·licitud prèvia de la persona interessada, segons el que preveu l'article següent.

Article 24. *Sol·licitud.*

1. La sol·licitud s'ha d'efectuar en el model normalitzat establert a aquest efecte, acompanyada de la documentació necessària per justificar el compliment dels requisits que estableixen aquest Reial decret llei i les seves normes de desplegament.

Aquesta sol·licitud s'ha de presentar, preferentment, a la seu electrònica de la Seguretat Social o a través dels altres canals de comunicació telemàtica que l'Institut Nacional de la Seguretat Social tingui habilitats a aquest efecte, sense perjudici del que es pugui establir en el marc dels convenis a què es refereix l'article 29.

2. No obstant això, respecte dels documents que no estiguin en poder de l'Administració, si no els pot aportar l'interessat en el moment de la sol·licitud, s'hi ha d'incloure la declaració responsable del sol·licitant en què consti que s'obliga a presentar-los durant la tramitació del procediment.

3. Per acreditar el valor del patrimoni, així com de les rendes i els ingressos comptables als efectes del que preveu aquest Reial decret llei, i les despeses de lloguer, del titular del dret i dels membres de la unitat de convivència, el titular de l'ingrés mínim vital i els membres de la unitat de convivència han d'emplenar la declaració responsable que, a aquest efecte, figura en el model normalitzat de sol·licitud.

Article 25. *Tramitació.*

1. En la instrucció de l'expedient, l'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de verificar l'existència de la documentació necessària per al reconeixement de la prestació, i ha d'efectuar les comprovacions pertinents del compliment dels requisits que estableix aquest Reial decret llei.

2. L'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de procedir a la resolució i notificació del procediment a la persona sol·licitant en el termini màxim de tres mesos des de la data d'entrada en el seu registre de l'expedient administratiu.

Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi produït una resolució expressa, la sol·licitud s'entén denegada per silenci administratiu.

3. En el supòsit que amb posterioritat a la sol·licitud l'interessat no hagi aportat la documentació a què s'hagi obligat en la declaració responsable que preveu l'article 24.2, amb un caràcter previ a dictar la resolució l'entitat gestora la hi ha de requerir a aquest efecte. En aquest cas, queda suspès el procediment durant el termini màxim de tres mesos. Si, transcorregut el termini esmentat, no ha presentat la documentació requerida, es produeix la caducitat del procediment.

Article 26. *Supervisió del compliment dels requisits.*

1. L'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de comprovar el compliment dels requisits i les obligacions de la persona titular i altres persones que integrin la unitat de convivència.

Per fer-ho, ha de verificar, entre d'altres, que queden acreditats els requisits relatius a la identitat del sol·licitant i de totes les persones que integren la unitat de convivència, a la residència legal i efectiva a Espanya d'aquest i dels membres de la unitat de convivència en què s'integri, la residència efectiva dels membres de la unitat de convivència al domicili, la composició de la unitat de convivència, la relació de parentiu i parella de fet, les rendes i els ingressos, el patrimoni, i la resta de les condicions necessàries per determinar l'accés al dret a la prestació, així com la seva quantia. De la mateixa manera, mitjançant controls periòdics ha de fer les comprovacions necessàries del compliment dels requisits i les obligacions que permeten el manteniment del dret o de la seva quantia.

2. Per a l'exercici de la seva funció supervisora, l'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de portar a terme totes les comprovacions, inspeccions, revisions i verificacions que siguin necessàries i ha de requerir la col·laboració de les persones titulars del dret i de les administracions públiques, dels organismes i les entitats públiques i de persones

juridicoprivades. Aquestes comprovacions s'han de fer preferentment per mitjans telemàtics o informàtics.

3. La supervisió dels requisits d'ingressos i patrimoni que estableix aquest Reial decret llei, per a l'accés i el manteniment de la prestació econòmica de l'ingrés mínim vital, l'ha de dur a terme l'entitat gestora de conformitat amb la informació que se sol·licita per mitjans telemàtics a l'Agència Estatal d'Administració Tributària i a les hisendes tributàries forals de Navarra i dels territoris històrics del País Basc. A aquests efectes, s'ha de prendre com a referència la informació que consti en aquestes hisendes públiques respecte de l'exercici anterior a aquell en què es duu a terme aquesta activitat de reconeixement o control, o, si no n'hi ha, la informació que consti més actualitzada en les administracions públiques esmentades.

CAPÍTOL V

Cooperació entre les administracions públiques

Article 27. Cooperació administrativa en l'exercici de les funcions de supervisió.

Totes les administracions públiques han de cooperar en l'execució de les funcions de supervisió necessàries per a la garantia de l'ingrés mínim vital de conformitat amb el que preveu l'article 71 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

Article 28. Cooperació per a la inclusió social de les persones beneficiàries.

1. El Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions ha de promoure, en l'àmbit de les seves competències, estratègies d'inclusió de les persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital mitjançant la cooperació i col·laboració amb els departaments ministerials, les comunitats autònomes, les entitats locals, les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, així com amb les entitats del tercer sector d'acció social. El disseny d'aquestes estratègies s'ha de dirigir a la remoció dels obstacles socials o laborals que dificulten el ple exercici de drets i socaven la cohesió social.

2. Els beneficiaris de l'ingrés mínim vital han de ser un objectiu prioritari i s'han de tenir en compte en el disseny dels incentius a la contractació que aprovi el Govern.

3. El resultat de l'ingrés mínim vital i de les diferents estratègies i polítiques d'inclusió l'ha d'avaluar anualment l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, mitjançant l'emissió de l'opinió corresponent, d'acord amb la Llei orgànica 6/2013, de 14 de novembre, de creació de l'Autoritat Independent de Responsabilitat fiscal.

Article 29. Mecanismes de col·laboració amb altres administracions.

Amb la finalitat d'intensificar les relacions de cooperació, millorar l'eficiència de la gestió de la prestació no contributiva de l'ingrés mínim vital, així com facilitar la utilització conjunta de mitjans i serveis públics, mitjançant l'assistència recíproca i l'intercanvi d'informació, el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions o, si s'escau, l'Administració de la Seguretat Social poden subscriure els convenis, o acords, oportuns, o qualsevol altre instrument de col·laboració amb altres òrgans de l'Administració General de l'Estat, de les administracions de les comunitats autònomes i de les entitats locals.

Article 30. Comissió de Seguiment de l'Ingrés Mínim Vital.

1. Es crea la Comissió de Seguiment de l'Ingrés Mínim Vital com a òrgan de cooperació administrativa per al seguiment de l'aplicació del contingut d'aquest Reial decret llei.

2. La Comissió de Seguiment està presidida pel ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, i està integrada pel secretari d'Estat de la Seguretat Social i Pensions, la secretària general d'Objectius i Polítiques d'Inclusió i Previsió Social, la subsecretària

d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, el secretari d'Estat de Drets Socials del Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030, la secretària d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere o l'òrgan directiu en què delegui, els titulars de les conselleries de les comunitats autònomes competents per raó de la matèria i els representants de l'Administració local. Quan per raó dels assumptes de què s'hagi de tractar no hi sigui necessària la presència de representants de les comunitats autònomes o de l'Administració local, la Comissió es pot constituir sense aquells a instàncies del secretari, i en aquests casos és necessari que se n'informi prèviament els representants de les administracions esmentades i es comuniqui el contingut de l'ordre del dia.

3. La Comissió de Seguiment té les funcions següents:

a) L'avaluació de l'impacte de l'ingrés mínim vital com a instrument per prevenir el risc de pobresa i exclusió social de les persones en situació de vulnerabilitat econòmica, amb una atenció especial a la pobresa infantil.

b) L'avaluació i el seguiment de les propostes normatives i no normatives en relació amb l'ingrés mínim vital i en matèria d'inclusió que impulsi el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

c) L'impuls i el seguiment dels mecanismes de cooperació entre administracions que siguin procedents en aplicació d'aquest Reial decret llei.

d) El seguiment dels sistemes d'intercanvi d'informació relativa a les persones sol·licitants i les beneficiàries de l'ingrés mínim vital que es posin en marxa.

e) La cooperació per a la implantació de la Targeta Social Digital.

f) L'avaluació i l'anàlisi de les polítiques i mesures d'inclusió, així com del seu impacte en els col·lectius vulnerables, i l'intercanvi de les millors pràctiques i experiències, amb la finalitat de maximitzar les sinergies de les polítiques públiques i de millorar-ne l'eficàcia.

g) La cooperació amb el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions en la definició d'objectius d'inclusió i en el desenvolupament d'indicadors d'inclusió, de creixement inclusiu i de desigualtat per a l'economia espanyola que es puguin utilitzar per al disseny i la presa de decisió de noves polítiques o la reformulació de les ja existents, així com d'indicadors amb els quals portar a terme el mesurament, el seguiment i l'avaluació dels objectius d'inclusió.

h) La cooperació en la promoció de la incorporació dels indicadors que assenyalen l'apartat anterior en el disseny i l'avaluació de les polítiques i mesures d'inclusió.

i) La cooperació en l'explotació de bases de dades d'indicadors d'inclusió a escala regional, nacional i internacional per a la realització d'estudis i informes que incloguin la informació necessària per a la presa de decisions.

j) La cooperació en l'elaboració de les normes reglamentàries en desplegament d'aquest Reial decret llei i de les normes d'altres administracions que, si s'escau, s'enviïn a la Comissió per a la discussió.

k) L'avaluació i el seguiment de les estratègies d'inclusió que promogui el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, del Segell d'Inclusió Social a què es refereix la disposició addicional primera i de l'evolució en la participació en el mercat laboral dels perceptors de l'ingrés mínim vital, en particular dels que es trobin en els supòsits a què es refereix l'article 8.4.

l) La cooperació en els sistemes d'avaluació i informació de situacions de necessitat social i en l'atenció immediata a persones en situació o risc d'exclusió social entre les administracions públiques.

m) Qualsevol altra funció que se li atribueixi legalment o reglamentàriament.

4. La Comissió de Seguiment pot crear grups de treball per a l'exercici de les seves funcions. En particular, s'han de crear un grup de treball específic per a comunitats autònomes i un grup de treball per a entitats locals, per abordar-hi les qüestions específiques que afecten cadascuna d'aquestes administracions.

5. La Comissió de Seguiment té una Secretaria, que depèn de la Subsecretaria d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions. La Secretaria és l'òrgan tècnic d'assistència,

preparació i seguiment continu de l'activitat de la Comissió de Seguiment i té les funcions següents:

a) La convocatòria, preparació i redacció de les actes de les reunions de la Comissió de Seguiment de l'Ingrés Mínim Vital, el seguiment dels acords que, si s'escau, s'hi adoptin i l'assistència als seus membres.

b) El seguiment i l'informe dels actes i les disposicions de les comunitats autònomes en matèria d'inclusió.

c) La tramitació dels convenis de col·laboració que se subscriuguin amb altres òrgans de l'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes i les entitats locals.

d) La coordinació dels grups de treball que, si s'escau, creï la Comissió de Seguiment en aplicació del que disposa l'apartat 4 d'aquest article.

6. La Comissió de Seguiment es dota d'un reglament intern on s'especifiquen les seves regles de funcionament.

Article 31. *Consell Consultiu de l'Ingrés Mínim Vital.*

1. Es crea el Consell Consultiu de l'Ingrés Mínim Vital, com a òrgan de consulta i participació amb les entitats del tercer sector d'acció social i les organitzacions sindicals i empresarials.

2. El Consell Consultiu està presidit pel ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions i hi participen la secretària general d'Objectius i Polítiques d'Inclusió i Previsió Social, un membre amb rang de director general que designi el Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030, la directora de l'Institut de la Dona i per a la Igualtat d'Oportunitats, les organitzacions sindicals i empresarials més representatives, així com les entitats del tercer sector d'acció social amb més cobertura en el territori espanyol.

3. El Consell Consultiu té les funcions següents:

a) Assessorar el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions en la formulació de propostes normatives i no normatives en relació amb l'ingrés mínim vital i en matèria d'inclusió.

b) Assessorar la Comissió de Seguiment de l'Ingrés Mínim Vital en l'exercici de les seves funcions.

c) Assessorar el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions en el llançament de campanyes de comunicació relacionades amb l'ingrés mínim vital i cooperar amb aquest Ministeri.

d) Assessorar el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions en la implantació d'estratègies d'inclusió, del Segell d'Inclusió Social a què es refereix la disposició addicional primera i de l'evolució en la participació en el mercat laboral dels perceptors de l'ingrés mínim vital, en particular dels que es trobin en els supòsits a què es refereix l'article 8.4, i cooperar amb aquest Ministeri.

e) Qualsevol altra funció que se li atribueixi legalment o reglamentàriament.

4. La participació i l'assistència a les seves convocatòries no merita cap retribució ni compensació econòmica.

5. El Consell Consultiu es dota d'un reglament intern on s'especifiquen les seves regles de funcionament.

CAPÍTOL VI

Règim de finançament

Article 32. *Finançament.*

1. L'ingrés mínim vital, com a prestació no contributiva de la Seguretat Social, es finança de conformitat amb el que preveu l'article 109 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

CAPÍTOL VII

Règim d'obligacions

Article 33. *Obligacions de les persones beneficiàries.*

1. Les persones titulars de l'ingrés mínim vital estan subjectes durant el temps de percepció de la prestació a les obligacions següents:

a) Proporcionar la documentació i la informació necessàries per a l'acreditació dels requisits i la conservació de la prestació, així com per garantir la recepció de notificacions i comunicacions.

b) Comunicar qualsevol canvi o situació que pugui donar lloc a la modificació, la suspensió o l'extinció de la prestació, en el termini de trenta dies naturals des que aquests es produeixin.

c) Reintegrar l'import de les prestacions percebudes indegudament.

d) Comunicar a l'entitat gestora amb un caràcter previ les sortides a l'estranger tant del titular com dels membres de la unitat de convivència, i fer-hi constar la durada previsible de la sortida.

No té la consideració d'estada ni de trasllat de residència la sortida a l'estranger per un temps no superior a quinze dies naturals per una sola vegada cada any.

La sortida i l'estada a l'estranger de qualsevol dels membres d'una unitat de convivència per un període, continuat o no, de fins a noranta dies naturals com a màxim durant cada any natural ha de ser comunicada i justificada prèviament.

e) Presentar anualment la declaració corresponent a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

f) Si no estan treballant i són majors d'edat o menors emancipats, han de figurar inscrites com a demandants d'ocupació, excepte en els supòsits que es determinin reglamentàriament.

g) En cas de compatibilitzar la prestació de l'ingrés mínim vital amb les rendes del treball o l'activitat econòmica de conformitat amb el que preveu l'article 8.4, han de complir les condicions establertes per a l'accés i el manteniment de la compatibilitat esmentada.

h) Participar en les estratègies d'inclusió que promogui el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, que preveu l'article 28.1, en els termes que s'estableixin.

i) Qualsevol altra obligació que es pugui establir reglamentàriament.

2. Les persones integrants de la unitat de convivència estan obligades a:

a) Comunicar la mort del titular.

b) Assabentar l'Administració de qualsevol fet que distorsioni el fi de la prestació atorgada.

c) Presentar anualment la declaració corresponent a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

d) Complir les obligacions que l'apartat anterior imposa al titular i aquest, sigui quin sigui el motiu, no porta a terme.

e) Si no estan treballant i són majors d'edat o menors emancipats, han de figurar inscrites com a demandants d'ocupació, excepte en els supòsits que es determinin reglamentàriament.

f) En cas de compatibilitzar la prestació de l'ingrés mínim vital amb les rendes del treball o l'activitat econòmica de conformitat amb el que preveu l'article 8.4, han de complir les condicions establertes per a l'accés i el manteniment de la compatibilitat esmentada.

g) Participar en les estratègies d'inclusió que promogui el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, que preveu l'article 28.1, en els termes que s'hi estableixin.

h) Complir qualsevol altra obligació que es pugui establir reglamentàriament.

CAPÍTOL VIII

Infraccions i sancions

Article 34. *Infraccions i subjectes responsables.*

1. Les infraccions es consideren, segons la seva naturalesa, lleus, greus i molt greus.

2. Són infraccions lleus no proporcionar la documentació i la informació necessàries per a l'acreditació dels requisits i la conservació de la prestació, així com per garantir la recepció de notificacions i comunicacions, quan no n'hagi derivat la percepció o conservació indeguda de la prestació.

3. Són infraccions greus:

a) No proporcionar la documentació i la informació necessàries per a l'acreditació dels requisits i la conservació de la prestació, així com per garantir la recepció de notificacions i comunicacions, quan se n'hagi derivat una percepció indeguda, en quantia mensual, inferior al 50 per cent de la que li correspondria.

b) No comunicar qualsevol canvi o situació que pugui donar lloc a la modificació, la suspensió o l'extinció de la prestació, en el termini de trenta dies des que aquests es produeixin, quan se n'hagi derivat una percepció indeguda, en quantia mensual, inferior al 50 per cent de la que li correspondria.

c) No complir l'obligació de comunicar amb un caràcter previ el desplaçament a l'estranger, quan aquest sigui per un temps superior a quinze dies i inferior a noranta dies l'any.

d) La comissió d'una tercera infracció lleu, sempre que en un termini d'un any anterior hagi estat sancionat per dues faltes lleus del mateix tipus.

e) L'incompliment de l'obligació de participar en les estratègies d'inclusió que promogui el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, en els termes que s'hi estableixin.

f) L'incompliment de les condicions associades a la compatibilitat de la prestació de l'ingrés mínim vital amb les rendes del treball o l'activitat econòmica de conformitat amb el que preveu l'article 8.4.

4. Són infraccions molt greus:

a) No proporcionar la documentació i la informació necessàries per a l'acreditació dels requisits i la conservació de la prestació, així com per garantir la recepció de notificacions i comunicacions, quan se n'hagi derivat una percepció indeguda, en quantia mensual, superior al 50 per cent de la que li correspondria.

b) No comunicar qualsevol canvi o situació que pugui donar lloc a la modificació, la suspensió o l'extinció de la prestació, en el termini de trenta dies des que aquests es produeixin, quan se n'hagi derivat una percepció indeguda, en quantia mensual, superior al 50 per cent de la que li correspondria.

c) El desplaçament a l'estranger, per un temps superior a noranta dies l'any, sense haver comunicat ni justificat a l'Institut Nacional de la Seguretat Social amb un caràcter previ la seva sortida d'Espanya.

d) Actuar fraudulentament amb la finalitat d'obtenir prestacions indegudes o superiors a les que corresponguin o prolongar-ne indegudament el gaudi, mitjançant l'aportació de dades o documents falsos.

e) La comissió d'una tercera infracció greu sempre que en un termini d'un any anterior hagi estat sancionat per dues faltes greus del mateix tipus.

f) L'incompliment reiterat de l'obligació de participar en les estratègies d'inclusió que promogui el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, en els termes que s'hi estableixin.

g) L'incompliment reiterat de les condicions associades a la compatibilitat de la prestació de l'ingrés mínim vital amb les rendes del treball o l'activitat econòmica de conformitat amb el que preveu l'article 8.4.

5. Són responsables de les infraccions que tipifica aquest article els beneficiaris de la prestació, els membres de la unitat de convivència i les persones que hagin cooperat en la seva comissió mitjançant una actuació activa o omissiva sense la qual la infracció no s'hauria comès.

La concurrència de diverses persones responsables en la comissió d'una infracció determina que quedin obligades solidàriament davant l'Administració al reintegrament de les prestacions percebudes indegudament.

Article 35. Sancions.

1. Les infraccions lleus se sancionen amb l'advertència de la persona infractora.

2. Les infraccions greus se sancionen amb la pèrdua de la prestació per un període de fins a tres mesos. Quan les infraccions donin lloc a l'extinció del dret, la sanció consisteix en el deure d'ingressar tres mensualitats de la prestació.

Quan la infracció sigui la que preveu l'apartat 3.c) de l'article anterior, a més de tornar l'import de la prestació percebuda indegudament durant el temps d'estada a l'estranger, els beneficiaris no poden sol·licitar una nova prestació durant un període de tres mesos, a comptar de la data de la resolució per la qual s'imposi la sanció.

3. Les infraccions molt greus se sancionen amb la pèrdua de la prestació per un període de fins a sis mesos. Quan les infraccions donin lloc a l'extinció del dret, la sanció consisteix en el deure d'ingressar sis mensualitats de la prestació.

Quan la infracció sigui la que preveu l'apartat 4.c) de l'article anterior, a més de tornar l'import de la prestació percebuda indegudament durant el temps d'estada a l'estranger, els beneficiaris no poden sol·licitar una nova prestació durant un període de sis mesos, a comptar de la data de la resolució per la qual s'imposi la sanció.

4. Si, dins de les infraccions greus o molt greus, hi concorre alguna de les actuacions següents per part de qualsevol persona beneficiària de l'ingrés mínim vital:

a) El falsejament en la declaració d'ingressos o patrimoni.

b) L'ocultació fraudulenta de canvis substancials que puguin donar lloc a la modificació, la suspensió o l'extinció de la prestació.

c) Qualsevol altra actuació o situació fraudulenta que donin lloc a l'accés indegut a la prestació, al manteniment indegut del dret a la prestació o a l'augment indegut del seu import.

A més de la sanció corresponent i l'obligació de reintegrament de les quantitats percebudes indegudament, i sense perjudici de les responsabilitats penals, civils i administratives a què doni lloc, l'Institut Nacional de la Seguretat Social pot decretar l'extinció del dret, així com la impossibilitat que el subjecte infractor pugui resultar persona beneficiària en els termes d'aquest Reial decret llei per un període de dos anys.

5. Quan el subjecte infractor hagi estat sancionat per una infracció molt greu, en virtut d'una resolució ferma en la via administrativa, dins dels cinc anys anteriors a la comissió d'una infracció molt greu, s'extingeix la prestació i causa la impossibilitat que el subjecte infractor resulti persona beneficiària en els termes d'aquest Reial decret llei durant cinc anys.

6. En els termes que es despleguin reglamentàriament, la imposició de sancions ha de tenir en compte la graduació d'aquestes considerant, amb aquesta finalitat, la culpabilitat, negligència i intencionalitat de la persona infractora, així com la quantia econòmica de la prestació econòmica percebuda indegudament.

7. Les sancions a què es refereix aquest article s'entenen sense perjudici del reintegrament de les quantitats percebudes indegudament.

Article 36. *Procediment sancionador.*

Als efectes de la competència i el procediment per a la imposició de les sancions que preveu aquesta norma, hi és aplicable el que estableix per a la imposició de sancions als sol·licitants o beneficiaris de prestacions del sistema de la Seguretat Social el Reglament general sobre procediments per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social i per als expedients liquidadors de quotes de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 928/1998, de 14 de maig.

En el que no prevegi aquest Reial decret llei, hi és aplicable el que disposa el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost.

CAPÍTOL IX

Règim de control financer de la prestació

Article 37. *Control de la prestació.*

La modalitat de control exercida sobre el reconeixement del dret i de l'obligació de la prestació no contributiva de l'ingrés mínim vital és la funció interventora i el control financer permanent d'acord amb el que estableix l'article 147.1 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

Els actes d'ordenació i pagament material s'intervenien de conformitat amb el que estableix la secció 5a, capítol IV, títol II, del Reial decret 706/1997, de 16 de maig, pel qual es desplega el règim de control intern exercit per la Intervenció General de la Seguretat Social.

Disposició addicional primera. *Col·laboració de les empreses en el trànsit dels beneficiaris de l'ingrés mínim vital a la participació activa en la societat.*

S'ha de regular reglamentàriament el Segell d'Inclusió Social, amb el qual es distingeixen les empreses i entitats que contribueixin al trànsit dels beneficiaris de l'ingrés mínim vital des d'una situació de risc de pobresa i exclusió a la participació activa en la societat.

En particular, els ocupadors de beneficiaris de l'ingrés mínim vital han de ser reconeguts amb la condició de titulars del Segell d'Inclusió Social, en els termes que s'hi estableixin reglamentàriament. La condició de figurar com a beneficiari de l'ingrés mínim vital en el moment de la seva contractació serveix als efectes de còmput del percentatge a què es refereix l'article 147.2 a) de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

Disposició addicional segona. *Registre de prestacions socials públiques.*

Les prestacions de l'ingrés mínim vital reconegudes han de quedar incloses en el Registre de prestacions socials públiques que es regula a l'article 72 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

Disposició addicional tercera. *Crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions per finançar l'ingrés mínim vital en l'exercici 2020.*

Es concedeix un crèdit extraordinari en el pressupost del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions per un import de 500.000.000 d'euros en l'aplicació pressupostària 19.02.000X.424 «Aportació de l'Estat a la Seguretat Social per finançar l'ingrés mínim vital». Aquesta modificació es finança de conformitat amb l'article 46 de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.

Disposició addicional quarta. *Fórmules de gestió.*

Sense perjudici dels mecanismes de col·laboració a què es refereix l'article 31 d'aquest Reial decret llei, el Govern ha d'estudiar a partir del 2021 la formalització de convenis amb comunitats autònomes que prevegin fórmules de gestió de la prestació de l'ingrés mínim vital.

Disposició addicional cinquena. *Aplicació en els territoris forals.*

Per raó de l'especificitat que comporta l'existència d'hisendes forals, les comunitats autònomes de règim foral han d'assumir, amb referència al seu àmbit territorial, les funcions i els serveis corresponents que en aquest Reial decret llei s'atribueixen a l'Institut Nacional de la Seguretat Social en relació amb la prestació econòmica no contributiva de la Seguretat Social de l'ingrés mínim vital en els termes que s'acordin abans del 31 d'octubre de 2020.

Mentre no es produeixi l'assumpció de les funcions i els serveis a què fa referència el paràgraf anterior, s'ha d'acordar, mitjançant un conveni a subscriure entre els òrgans competents de l'Estat i de la comunitat autònoma interessada, una comanda de gestió per dur a terme les actuacions que s'hi prevegin en relació amb la prestació econòmica de l'ingrés mínim vital i que permetin l'atenció integral dels seus beneficiaris al País Basc i a Navarra.

Disposició transitòria primera. *Prestació econòmica transitòria de l'ingrés mínim vital durant el 2020.*

1. L'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de reconèixer la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital als beneficiaris actuals de l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec del sistema de la Seguretat Social que, a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, compleixin els requisits que s'exposen en l'apartat següent, sempre que l'import de la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital sigui igual o superior a l'import de l'assignació econòmica que perceben.

2. Els requisits per percebre la prestació transitòria són els següents:

a) Ser beneficiari de l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent.

b) Formar part d'una unitat de convivència constituïda exclusivament pel beneficiari d'una assignació econòmica per fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent, l'altre progenitor en cas de convivència, i els fills o menors a càrrec causants de l'assignació per fill a càrrec esmentada.

c) Que la unitat de convivència que esmenta l'apartat anterior estigui en situació de vulnerabilitat econòmica perquè no té patrimoni, rendes o ingressos suficients, en els termes que estableix l'article 8 d'aquest Reial decret llei.

d) Que l'assignació econòmica que es percebi, o la suma de totes en cas que siguin diverses les assignacions, sigui inferior a l'import de la prestació de l'ingrés mínim vital.

3. Als efectes exclusius de la comprovació del compliment del que preveu la lletra b) de l'apartat 2, l'Agència Estatal d'Administració Tributària, amb l'autorització prèvia de l'Institut Nacional d'Estadística, ha de cedir, sense el consentiment dels interessats, la

informació relativa a l'agrupació de les persones a les llars que consta en les bases de dades de població disponible que l'Institut Nacional d'Estadística cedeix periòdicament a l'Agència Estatal d'Administració Tributària per a fins d'estudi i anàlisi. Aquesta informació només l'ha d'utilitzar la Secretaria General d'Objectius i Polítiques d'Inclusió i Previsió Social del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, per dur a terme les actuacions necessàries que permetin determinar els beneficiaris amb dret a prestacions de l'ingrés mínim vital en els termes que estableix aquesta disposició transitòria.

La comprovació de la convivència al mateix domicili s'ha d'efectuar en funció de les dades que s'hagin tingut en compte per al reconeixement de l'assignació econòmica per fill a càrrec.

Als efectes exclusius de la comprovació del compliment del que preveu la lletra c) de l'apartat anterior, l'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de sol·licitar a l'Agència Estatal d'Administració Tributària i aquesta li ha de remetre la informació estrictament necessària relativa als ingressos i el patrimoni de la unitat de convivència que descriu l'apartat b), que permetin determinar els beneficiaris amb dret a prestacions de l'ingrés mínim vital en els termes que estableix aquesta disposició transitòria. Aquesta informació només s'ha d'utilitzar per a la finalitat indicada i el procediment d'intercanvi d'informació entre l'Agència Estatal d'Administració Tributària i l'Institut Nacional de la Seguretat Social sense la necessitat de sol·licitar el consentiment dels interessats.

4. La prestació transitòria de l'ingrés mínim vital és incompatible amb l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent, i aquesta queda suspesa durant la vigència d'aquella.

5. L'Institut Nacional de la Seguretat Social ha de notificar als beneficiaris que compleixin els requisits que exigeix l'apartat 2 d'aquesta disposició transitòria la resolució en què es reconegui el dret a la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital, i el dret d'opció entre la percepció d'aquesta prestació i l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec que perceben.

6. En el termini de trenta dies naturals a comptar de la notificació de la resolució, l'interessat pot exercir el seu dret d'opció per seguir mantenint l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec. L'opció esmentada té efectes des de la data d'efectes econòmics de la prestació de l'ingrés mínim vital, i s'ha de procedir, si s'escau, a la regularització econòmica corresponent.

En el supòsit que no s'exerceixi el dret d'opció dins del termini assenyalat, s'entén que opta per percebre la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital.

7. Si, una vegada reconegut el dret a la prestació transitòria, la unitat de convivència es modifica, s'hi aplica el que preveu aquest Reial decret llei, quant a l'obligació de comunicació, compliment de requisits, i revisió de la quantia de la prestació.

8. A partir de l'1 de gener de 2021 es manté el dret a la prestació de l'ingrés mínim vital reconegut, sempre que es compleixin els requisits que estableix aquest Reial decret llei i l'interessat aporti abans del 31 de desembre de 2020 la documentació que a aquest efecte li requereixi l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

Si passa altrament, es reprèn la percepció de l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec, sempre que es mantinguin els requisits per ser beneficiari d'aquesta prestació.

9. Els beneficiaris de l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec, del sistema de la Seguretat Social, als quals no s'hagi notificat la resolució de reconeixement de la prestació transitòria de l'ingrés mínim vital, i compleixin els requisits que preveu l'apartat 2 d'aquesta disposició transitòria, en poden sol·licitar el reconeixement davant l'Institut Nacional de la Seguretat Social. La prestació es reconeix, si s'escau, amb efectes des de la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, sempre que es presenti dins dels tres mesos següents. Si passa altrament, els efectes econòmics són del dia primer del mes següent a la presentació de la sol·licitud.

10. Així mateix, l'Institut Nacional de la Seguretat Social, fins al 31 de desembre de 2020, pot reconèixer la prestació de l'ingrés mínim vital a les persones beneficiàries d'alguna de les diferents rendes d'inserció o bàsiques establertes per les comunitats autònomes, quan aquestes comuniquin que consideren que podrien acreditar els requisits

per accedir a la prestació, així com que han obtingut la seva conformitat per a la tramesa de les seves dades a l'Institut Nacional de la Seguretat Social als efectes del reconeixement de la prestació. Per fer-ho, les comunitats autònomes han de comunicar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social, a través dels protocols telemàtics d'intercanvi d'informació habilitats a aquest efecte, les dades necessàries per a la identificació de les persones beneficiàries potencials i la verificació dels requisits d'accés a la prestació.

Els expedients resolts per l'Institut Nacional de la Seguretat Social s'han de comunicar a les comunitats autònomes a través dels protocols informàtics establerts.

11. Per a l'aplicació d'aquesta disposició, es poden començar a dur a terme les operacions tècniques necessàries per a la posada en marxa de la prestació des del 29 de maig de 2020.

Disposició transitòria segona. *Presentació de sol·licituds.*

Les sol·licituds d'accés a la prestació econòmica es poden presentar a partir del dia 15 de juny de 2020. Si la sol·licitud es presenta dins dels tres mesos següents, els efectes econòmics es retrotrauen al dia 1 de juny de 2020 sempre que, en aquesta data, s'acreditin tots els requisits per accedir-hi. En cas que no es compleixin els requisits en la data esmentada, els efectes econòmics es fixen el dia primer del mes següent a aquell en què es compleixin els requisits.

Si la sol·licitud es presenta transcorreguts tres mesos, els efectes econòmics es fixen el dia primer del mes següent a la presentació de la sol·licitud, de conformitat amb el que preveu l'article 11.1 d'aquest Reial decret llei.

Disposició transitòria tercera. *Règim excepcional aplicable a les sol·licituds cursades per situació de manca de rendes.*

Excepcionalment i quan no siguin beneficiaris de prestacions o subsidis de desocupació, i als efectes exclusius de càmput de rendes, es poden presentar sol·licituds fins al 31 de desembre de 2020 en els supòsits de vulnerabilitat econòmica que s'hagin produït durant l'any en curs. Als efectes d'acreditar provisionalment el compliment del requisit de rendes, es considera la part proporcional dels ingressos que hagi tingut la unitat de convivència durant el temps transcorregut de l'any 2020, sempre que en l'exercici anterior no superi la meitat dels límits de patrimoni net establerts de manera general per a les unitats de convivència esmentades i que els seus ingressos no superin en més del 50 per cent els límits establerts per a tota la unitat de convivència en l'exercici 2019 en els termes que estableix aquest Reial decret llei. En aquest supòsit es poden prendre com a referència d'ingressos de l'any 2020 les dades que consten en els fitxers i les bases de dades de la Seguretat Social que permetin la verificació de la situació esmentada, o bé, i si no n'hi ha, les que figurin en la declaració responsable.

En tot cas, l'any 2021 s'ha de procedir a la regularització de les quanties abonades en relació amb les dades de mitjana mensual del conjunt d'ingressos i rendes anuals computables de la persona beneficiària individual o del conjunt de membres de la unitat de convivència, corresponents a l'exercici 2020, i donar lloc, si s'escau, a les actuacions que preveu l'article 17 del Reial decret llei.

Disposició transitòria quarta. *Règim transitori d'aplicació del control financer permanent, com a única modalitat de control, per al reconeixement del dret i de l'obligació dels expedients de la prestació no contributiva de l'ingrés mínim vital.*

1. Fins al 31 de desembre de 2020, la modalitat de control exercida sobre el reconeixement del dret i de l'obligació dels expedients de la prestació no contributiva de l'ingrés mínim vital és exclusivament la de control financer permanent d'acord amb el que estableix l'article 147.1 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

Des de l'1 de gener de 2021, el reconeixement del dret i de l'obligació de la prestació no contributiva de l'ingrés mínim vital està sotmès a la funció interventora en totes les seves modalitats d'acord amb el que preveu l'article 37.

2. El Consell de Ministres, a iniciativa de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, amb la proposta prèvia de la Intervenció General de la Seguretat Social, pot acordar de manera motivada l'ampliació, per un termini de fins a sis mesos addicionals, del període transitori que preveu l'apartat anterior per a l'aplicació del control financer permanent com a única modalitat de control. En aquesta proposta s'han d'indicar els motius que justifiquen l'extensió del període transitori i el termini addicional màxim durant el qual es manté el termini esmentat.

Igualment, el Consell de Ministres, a iniciativa de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i amb la proposta prèvia de la Intervenció General de la Seguretat Social, pot acordar que la finalització del període transitori es produeixi amb anterioritat a la data esmentada.

3. El que disposen els apartats anteriors no és aplicable als actes d'ordenació i pagament material d'aquesta prestació que s'han d'intervenir de conformitat amb el que estableix l'article 37 d'aquesta Llei des de la seva entrada en vigor.

Disposició transitòria cinquena. Exempció del pagament de preus públics per serveis acadèmics universitaris.

1. Els beneficiaris de la prestació de l'ingrés mínim vital a qui es reconegui aquesta condició entre els mesos de juny i desembre de 2020 estan exempts del pagament dels preus públics per serveis acadèmics universitaris per a la realització d'estudis conduents a l'obtenció de títols de caràcter oficial durant el curs 2020-2021, en els termes d'aquesta disposició.

2. Sense perjudici de les exempcions generals del pagament de preus públics per serveis acadèmics universitaris, aquesta exempció s'aplica als beneficiaris de la prestació de l'ingrés mínim vital que hagin vist denegada la seva sol·licitud de concessió d'una beca de l'Administració General de l'Estat per cursar estudis postobligatoris en el curs esmentat pel fet de superar els llindars de renda i patrimoni establerts en la normativa corresponent.

3. Reglamentàriament es determina la compensació a les universitats per l'exempció del pagament d'aquests preus públics per serveis acadèmics.

Disposició transitòria sisena. Finançament de l'ingrés mínim vital durant el 2020.

Durant el 2020 s'han de dotar, mitjançant una modificació pressupostària, els crèdits pressupostaris que siguin adequats per al finançament de l'ingrés mínim vital.

Disposició transitòria setena. Integració de l'assignació per fill o menor a càrrec en l'ingrés mínim vital.

A partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei no es poden presentar noves sol·licituds per a l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent del sistema de la Seguretat Social, que queda a extingir, sense perjudici del que preveu el paràgraf tercer. No obstant això, els beneficiaris de la prestació econòmica transitòria de l'ingrés mínim vital que a 31 de desembre de 2020 no compleixin els requisits per ser beneficiaris de l'ingrés mínim vital poden exercir el dret d'opció per tornar a l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec del sistema de la Seguretat Social.

A la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, els beneficiaris de l'assignació econòmica per cada fill o menor a càrrec sense discapacitat o amb una discapacitat inferior al 33 per cent continuen percebent la prestació esmentada fins que hi deixin de concórrer els requisits i en sigui procedent l'extinció.

Les sol·licituds presentades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta norma es regeixen per la norma vigent en el moment de la seva presentació. Les sol·licituds

presentades dins dels trenta dies naturals següents, en què la persona sol·licitant al·legui la impossibilitat de la seva presentació, derivada de la suspensió de terminis administratius que estableix el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, es consideren presentades en la data que indiqui que va voler exercir el seu dret i es va produir la impossibilitat esmentada.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les normes del mateix rang o inferior en la mesura que contradiguin el que disposa el present Reial decret llei o s'hi oposin.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret 397/1996, d'1 de març, pel qual es regula el Registre de prestacions socials públiques.*

S'afegeix un nou paràgraf p) a l'article 3 del Reial decret 397/1996, d'1 de març, pel qual es regula el Registre de prestacions socials públiques, amb la redacció següent:

«p) La prestació econòmica de la Seguretat Social, de naturalesa no contributiva, de l'ingrés mínim vital.»

Disposició final segona. *Modificació de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.*

Es modifica la lletra a) de l'apartat 2 de l'article 54 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, amb la redacció següent:

«a) Els destinats al pagament de pensions de tot tipus; prestacions per incapacitat temporal; protecció a la família; naixement i cura de menor i riscos durant l'embaràs i la lactància natural; cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu; ingrés mínim vital, així com els lliuraments únics, sempre que estiguin establerts legalment o reglamentàriament i en sigui obligatori i no gracieble el pagament per part de la Seguretat Social i la seva quantia estigui determinada objectivament.»

Disposició final tercera. *Modificació del text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol.*

Es modifica l'article 102 per afegir una lletra f) a l'apartat 8:

«f) Persones beneficiàries de l'ingrés mínim vital.»

Disposició final quarta. *Modificació del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.*

El text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, es modifica de la manera següent:

U. Es modifica l'article 42.1.c), amb la redacció següent:

«c) Les prestacions econòmiques en les situacions d'incapacitat temporal; naixement i cura d'un menor; risc durant l'embaràs; risc durant la lactància natural; exercici corresponsable de la cura del lactant; cura de menors afectats per càncer o una altra malaltia greu; incapacitat permanent contributiva i invalidesa no contributiva; jubilació, en les modalitats contributiva i no contributiva; desocupació, en els nivells contributiu i assistencial; protecció per cessament d'activitat; pensió de viduïtat; prestació temporal de viduïtat; pensió d'orfandat; prestació d'orfandat; pensió a favor de familiars; subsidi a favor de familiars; auxili per defunció;

indemnització en cas de mort per accident de treball o malaltia professional; ingrés mínim vital, així com les que s'atorguin en les contingències i situacions especials que reglamentàriament es determinin mitjançant un Reial decret, a proposta del titular del Ministeri competent.»

Dos. Es modifiquen les lletres a), e), f), g) i h) de l'article 71.1, amb la redacció següent:

«a) Els organismes competents dependents del Ministeri d'Hisenda o, si s'escau, de les comunitats autònomes o de les diputacions forals, han de facilitar, dins de cada exercici anual, de conformitat amb l'article 95 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i la normativa foral equivalent, a les entitats gestores de la Seguretat Social responsables de la gestió de les prestacions econòmiques i, a petició d'aquestes, les dades relatives als nivells de renda, patrimoni i altres ingressos dels titulars de prestacions quan determinin el dret a aquestes, així com dels beneficiaris, cònjuges i altres membres de les unitats familiars, sempre que s'hagin de tenir en compte per al reconeixement, manteniment o quantia de les prestacions esmentades a fi de verificar si aquells compleixen en tot moment les condicions necessàries per a la percepció de les prestacions i en la quantia establerta legalment.

e) El Ministeri de l'Interior ha de facilitar a les entitats gestores de la Seguretat Social per mitjans informàtics les dates de venciment de les autoritzacions de residència, les seves altes, variacions o baixes o els canvis de situació i els seus efectes, així com els moviments fronterers de les persones que tinguin dret a una prestació per a la percepció de la qual sigui necessari el compliment del requisit de residència legal i efectiva a Espanya.

Així mateix, ha de facilitar a les entitats gestores de la Seguretat Social per mitjans informàtics les dades incorporades en el document nacional d'identitat o en el document d'identificació d'estranger o la targeta equivalent de les persones les dades de les quals tinguin transcendència en procediments seguits davant les entitats gestores esmentades.

f) Les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social han de facilitar telemàticament a les entitats gestores responsables de la gestió de les prestacions econòmiques de la Seguretat Social les dades que puguin afectar el naixement, la modificació, la conservació o l'extinció del dret a aquestes prestacions que siguin reconegudes per aquelles.

g) L'Institut de Gent Gran i Serveis Socials i els organismes competents de les comunitats autònomes han de facilitar a les entitats gestores de la Seguretat Social les dades de grau i nivell de dependència i les dades incloses en els certificats de discapacitat, que puguin tenir relació amb el naixement, la modificació, la conservació o l'extinció del dret a les prestacions en qualsevol procediment, així com amb l'actualització de la informació que consta en les bases de dades del sistema de la Seguretat Social.

h) Les comunitats autònomes han de facilitar a les entitats gestores de la Seguretat Social per mitjans informàtics les dades relatives a les dates de reconeixement i venciment dels títols de famílies nombroses, així com les dades relatives als membres de la unitat familiar que s'hi inclouen, que puguin tenir relació amb el naixement, la modificació, la conservació o l'extinció del dret a les prestacions en qualsevol procediment, així com amb l'actualització de la informació que consta en les bases de dades del sistema.»

Tres. S'afegeix un nou paràgraf ñ) a l'article 72.2, amb la redacció següent:

«ñ) La prestació econòmica de la Seguretat Social, de naturalesa no contributiva, de l'ingrés mínim vital.»

Quatre. Es modifica l'article 109.3.b) per afegir-hi un nou ordinal 6a, amb la redacció següent:

«6a L'ingrés mínim vital.»

Cinc. Es modifiquen els articles 351, 352 i 353, amb la redacció següent:

«Article 351. *Enumeració.*

Les prestacions familiars de la Seguretat Social, en la seva modalitat no contributiva, consisteixen en:

a) Una assignació econòmica per cada fill menor de divuit anys i afectat per una discapacitat en un grau igual o superior al 33 per cent, o més gran de l'edat esmentada quan el grau de discapacitat sigui igual o superior al 65 per cent, a càrrec del beneficiari, sigui quina sigui la naturalesa legal de la filiació, així com pels menors a càrrec seu en règim d'acolliment familiar permanent o guarda amb fins d'adopció, que compleixin els mateixos requisits.

El causant no perd la condició de fill o de menor a càrrec pel mer fet de dur a terme un treball lucratiu per compte propi o d'altri sempre que continuï vivint amb el beneficiari de la prestació i que els ingressos anuals del causant, en concepte de rendiments del treball, no superin el 100 per cent del salari mínim interprofessional, també en còmput anual.

Aquesta condició es manté encara que l'afiliació del causant com a treballador suposi el seu enquadrament en un règim de la Seguretat Social diferent a aquell en què estigui afiliat el beneficiari de la prestació.

b) Una prestació econòmica de pagament únic a un tant alçat per naixement o adopció de fill, en supòsits de famílies nombroses, monoparentals i en els casos de mares amb discapacitat.

c) Una prestació econòmica de pagament únic per part o adopció múltiples.

Article 352. *Beneficiaris.*

1. Tenen dret a l'assignació econòmica per fill o menor a càrrec els qui:

a) Resideixin legalment en territori espanyol.

b) Tinguin a càrrec seu fills o menors en règim d'acolliment familiar permanent o guarda amb fins d'adopció en els quals concorrin les circumstàncies que assenyala la lletra a) de l'article anterior i que resideixin en territori espanyol.

En els casos de separació judicial o divorci, el dret a la percepció de l'assignació es conserva per al pare o la mare pels fills o menors que tingui a càrrec seu.

c) No tinguin dret, ni el pare ni la mare, a prestacions d'aquesta mateixa naturalesa en qualsevol altre règim públic de protecció social.

2. Així mateix, són beneficiaris de l'assignació que, si s'escau i per raó d'ells, hagi correspost als seus pares:

a) Els orfes de pare i mare, menors de divuit anys o més grans de l'edat esmentada i que siguin persones amb una discapacitat en un grau igual o superior al 65 per cent.

b) Els qui no siguin orfes i hagin estat abandonats pels seus pares, sempre que no estiguin en règim d'acolliment familiar permanent o guarda amb fins d'adopció.

c) Els fills amb discapacitat més grans de divuit anys la capacitat dels quals no hagi estat modificada judicialment i conservin la seva capacitat d'obrar són beneficiaris de les assignacions que per raó d'ells correspondrien als seus pares.

Article 353. *Quantia de les assignacions.*

1. La quantia de l'assignació econòmica a què es refereix l'article 351.a) es fixa, en el seu import anual, en la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

2. En la Llei esmentada, a més de la quantia general, s'estableix una altra quantia específica en el supòsit de fill a càrrec més gran de divuit anys, amb un grau de discapacitat igual o superior al 75 per cent i que, com a conseqüència de pèrdues anatòmiques o funcionals, necessiti el concurs d'una altra persona per dur a terme els actes més essencials de la vida, com ara vestir-se, desplaçar-se, menjar o anàlegs.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.*

Amb efectes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei i una vigència indefinida, es modifica la Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018, de la manera següent:

U. Es fa una nova redacció de la disposició addicional cent quaranta-unena, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional cent quaranta-unena. *Creació de la Targeta Social Digital.*

U. Es crea la Targeta Social Digital, amb l'objectiu de millorar i coordinar les polítiques de protecció social impulsades per les diferents administracions públiques. La Targeta Social Digital es destina als usos següents:

a) La gestió de les dades identificatives de les prestacions socials públiques de contingut econòmic i situacions subjectives incloses en el seu àmbit d'aplicació i dels seus beneficiaris, mitjançant la formació d'un banc de dades automatitzat.

b) El coneixement coordinat i la cessió de dades entre les entitats i els organismes afectats, amb la finalitat de facilitar el reconeixement i la supervisió de les prestacions socials públiques gestionades per aquests.

c) L'accés i la consulta de les administracions públiques i altres entitats del sector públic integrades en el sistema que gestionin prestacions socials públiques de contingut econòmic.

d) L'explotació estadística amb la finalitat d'elaborar estudis i formular anàlisis encaminats a la millora de les polítiques socials públiques.

Dos. La Targeta Social Digital ha d'incloure la informació actualitzada corresponent a totes les prestacions socials contributives, no contributives i assistencials, de contingut econòmic, finançades amb càrrec a recursos de caràcter públic, i a més ha de recollir una informació sobre les situacions subjectives que preveu l'apartat quatre d'aquesta disposició addicional, i ha d'oferir, sobre la base de la informació esmentada, funcionalitats i utilitats a les diferents administracions públiques i als ciutadans.

Reglamentàriament s'ha de regular el procediment perquè els ciutadans puguin utilitzar les funcionalitats i utilitats de la Targeta Social Digital.

Tres. S'atribueix al Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, a través de l'Institut Nacional de la Seguretat Social, l'administració, la gestió i el manteniment del registre i del sistema informàtic que ha de donar suport a la Targeta Social Digital i les funcionalitats inherents a aquesta, d'acord amb les prescripcions que contenen aquesta disposició addicional i les seves normes de desplegament reglamentari.

Quatre. Les administracions públiques, les entitats i els organismes i les empreses públiques responsables de la gestió de les prestacions socials públiques de contingut econòmic que enumera l'apartat dos han de facilitar a l'Institut Nacional

de la Seguretat Social la informació actualitzada corresponent a les dades identificatives dels titulars de les prestacions econòmiques, així com, en tot allò en què determinin o condicionin el reconeixement i manteniment del dret a aquelles, dels beneficiaris, cònjuges i altres membres de les unitats familiars, i els imports i les classes de les prestacions abonades i la data d'efectes de la seva concessió o reconeixement.

Els organismes competents dependents del Ministeri d'Hisenda o, si s'escau, de les administracions tributàries forals, dins de cada exercici anual i de conformitat amb l'article 95 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i la normativa foral equivalent, estan obligades a subministrar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social informació relativa als nivells de renda dels ciutadans afectats que es beneficiïn de prestacions socials públiques de contingut econòmic, per a la qual cosa aquest Institut ha de remetre el fitxer de beneficiaris a l'Administració tributària que correspongui en cada cas perquè aquesta inclogui per a cada perceptor el seu nivell de renda.

Al seu torn, les administracions públiques, les entitats i els organismes amb competències de gestió o de coordinació estatal en matèria de discapacitat, dependència, demanda d'ocupació, família nombrosa i qualsevol altra situació subjectiva rellevant, que així es determini reglamentàriament, han de facilitar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social la informació actualitzada sobre aquestes situacions en relació amb tots els ciutadans afectats.

Les previsions anteriors s'han de dur a terme d'acord amb el principi de cooperació entre administracions públiques al servei de l'interès general.

Cinc. Les administracions públiques, les entitats i els organismes responsables de la gestió de les prestacions socials públiques que defineix l'apartat dos tenen accés a tota la informació de la Targeta Social Digital. Així mateix, el ciutadà té accés a tota la informació registrada sobre la seva persona en la Targeta Social Digital.

Sis. El tractament de dades que preveu la Targeta Social Digital es basa en l'interès públic que representa disposar d'un sistema informàtic integrat en què es recullin totes les prestacions socials públiques de contingut econòmic i situacions subjectives rellevants que afectin els ciutadans. La informació que conté la Targeta se sotmet a la normativa vigent en matèria de protecció de dades de les persones físiques.

Set. Les prestacions socials públiques de caràcter econòmic que defineix l'apartat dos s'han d'incorporar de manera gradual a la Targeta Social Digital d'acord amb els terminis, requisits i procediments que s'estableixin mitjançant una norma reglamentària.

Vuit. Es faculta el Govern per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'aquesta disposició addicional.»

Dos. Es fa una nova redacció de la disposició transitòria tercera, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició transitòria tercera. *Registre de prestacions socials públiques.*

El Registre de prestacions socials públiques, constituït a l'Institut Nacional de la Seguretat Social i gestionat per aquest, es manté en vigor en els termes que preveuen l'article 72 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, així com el Reial decret 397/1996, d'1 de març, per donar servei a les entitats, els organismes i les empreses incloses en el Catàleg a què es refereix l'article 9 del Reial decret esmentat, fins a la data que determini la norma reglamentària que, en desplegament de la disposició addicional cent quaranta-unena de la present Llei, reguli la Targeta Social Digital.

A partir de la seva posada en funcionament, queda integrat en la Targeta Social Digital el contingut de l'actual Registre de prestacions socials públiques, regulat per l'article 72 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, i pel Reial decret 397/1996, d'1 de març.»

Disposició final sisena. *Finançament de les despeses derivades de les funcions que puguin dur a terme les entitats locals en aplicació de l'article 22 d'aquest Reial decret llei.*

1. Les despeses que es derivin de l'aplicació de l'article 22 d'aquest Reial decret llei les han de finançar les entitats locals exclusivament amb càrrec als ingressos corrents que prevegin obtenir en el mateix exercici en què s'iniciï el procediment que regula aquell precepte, sense que es pugui excedir el superàvit previst al tancament de l'exercici d'acord amb la informació d'execució del pressupost, i es pot utilitzar com a referència la que, amb periodicitat trimestral, es remet al Ministeri d'Hisenda, en compliment de l'Ordre HAP/2105/2012, d'1 d'octubre, per la qual es despleguen les obligacions de subministrament d'informació previstes a la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. Sense perjudici de l'aplicació de l'article 12 d'aquesta última, per determinar en relació amb l'exercici 2020 la situació d'incompliment als efectes de l'article 21.1 de la Llei orgànica esmentada es té en consideració, amb un caràcter excepcional, si aquella ha estat causada per la despesa a què es refereix aquesta disposició final en què incorrin les entitats locals.

2. L'import de les obligacions reconegudes per les entitats locals per la despesa addicional conseqüència de l'execució de les funcions a què es refereix aquesta disposició no pot superar, en cadascuna d'aquelles en cada exercici de vigència del conveni de col·laboració respectiu subscrit d'acord amb l'article 22 del Reial decret llei, el 5 per cent del total de les que s'hagin reconegut en l'exercici anterior pel capítol 1, despeses de personal, corresponents a la política de despesa 23. Serveis socials i promoció social, de l'estructura dels pressupostos de les entitats locals, aprovada per l'Ordre EHA/3565/2008, de 3 de desembre.

3. Les corporacions locals han de subministrar al Ministeri d'Hisenda, amb una periodicitat trimestral, informació específica relativa a l'execució de les funcions a què es refereix aquesta disposició, i hi han d'incloure en tot cas la corresponent a la despesa efectuada. A aquests efectes, s'habilita l'òrgan competent del Ministeri d'Hisenda per determinar els models de formularis normalitzats per a la captura d'aquella informació i dictar, si s'escau, les instruccions o resolucions que siguin necessàries per a la concreció, el procediment i el termini de tramesa de la informació a subministrar.

La tramesa de la informació economicofinancera de cada corporació local l'ha de dur a terme la intervenció o unitat que exerceixi les seves funcions, mitjançant una signatura electrònica avançada basada en un certificat reconegut, d'acord amb la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de signatura electrònica.

El Ministeri d'Hisenda pot difondre o publicar la informació remesa en virtut d'aquest Reial decret llei amb l'abast, el contingut i la metodologia que determini.

L'incompliment de les obligacions de subministrament d'informació, pel que fa als terminis establerts, el contingut correcte, la idoneïtat o el mode d'enviament de les dades, pot comportar la imposició de les mesures que preveuen els articles 20 i següents de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, amb el requeriment previ a la corporació local per al seu compliment en un termini de deu dies hàbils. Sense perjudici de la possible responsabilitat personal que correspongui, el Ministeri d'Hisenda pot donar publicitat als requeriments efectuats o a l'incompliment d'aquests.

Disposició final setena. *Actualització de valors.*

S'autoritza el Govern, a proposta del ministre d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, per modificar els valors que preveuen l'apartat 8.3 i l'annex II, així com els percentatges i les escales que estableixen l'article 10.2 i l'annex I, quan, atenent l'evolució de les circumstàncies socials i econòmiques i de les situacions de vulnerabilitat, així com les avaluacions periòdiques que estableix l'article 28.3, s'aprecii la necessitat de la modificació esmentada amb la finalitat que la prestació pugui mantenir la seva acció protectora dirigida a prevenir el risc de pobresa, aconseguir la inclusió social i suplir les mancances de recursos econòmics per a la cobertura de necessitats bàsiques.

Les propostes de modificació s'han de sotmetre a la consulta prèvia de la Comissió de Seguiment i del Consell Consultiu de l'Ingrés Mínim Vital.

Disposició final vuitena. *Clàusula de salvaguarda per a modificacions d'una norma d'un rang inferior.*

L'article 3, paràgraf p), del Reial decret 397/1996, d'1 de març, pel qual es regula el Registre de prestacions socials públiques, conserva el seu rang normatiu com a Reial decret.

Disposició final novena. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.1a, 13a, 14a, 17a i 18a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre la regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals; les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica; la hisenda general i el deute de l'Estat; la legislació bàsica i el règim econòmic de la Seguretat Social, i les bases del règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú.

Disposició final desena. *Desplegament reglamentari.*

S'habilita el Govern i el Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, en l'àmbit de les seves competències, a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Reial decret llei.

Disposició final onzena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 29 de maig de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN

ANNEX I

Escala d'incrementos per al càlcul de la renda garantida segons el tipus d'unitat de convivència per a l'exercici 2020

	Escala d'incrementos
Un adult sol.	5.538 € (renda garantida per a un adult sol)
Un adult i un menor.	1,52
Un adult i dos menors.	1,82
Un adult i tres menors o més.	2,12
Dos adults.	1,3
Dos adults i un menor.	1,6
Dos adults i dos menors.	1,9
Dos adults i tres menors o més.	2,2
Tres adults.	1,6
Tres adults i un menor.	1,9
Tres adults i dos nens o més.	2,2
Quatre adults.	1,9
Quatre adults i un nen.	2,2
Altres.	2,2

ANNEX II

Escala d'incrementos per al càlcul del límit de patrimoni aplicable segons el tipus d'unitat de convivència

	Escala d'incrementos
Un adult sol.	16.614 € (3 vegades la renda garantida per a un adult sol)
Un adult i un menor.	1,4
Un adult i dos menors.	1,8
Un adult i tres menors o més.	2,2
Dos adults.	1,4
Dos adults i un menor.	1,8
Dos adults i dos menors.	2,2
Dos adults i tres menors o més.	2,6
Tres adults.	1,8
Tres adults i un menor.	2,2
Tres adults i dos nens o més.	2,6
Quatre adults.	2,2
Quatre adults i un nen.	2,6
Altres.	2,6